

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/42/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820203340
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Srnková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:3820203340.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kristíny Srnkovej a sudcov JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Ľubomíra Bundzela, v právnej veci navrhovateľky: A. B. C., D. E., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. XXX/XX, H., proti manželovi: I. J. C., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom K. C. XXXX/X, I. - H., v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletému dieťaťu: E. C., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, so sídlom Šumperská 1, Prievidza, o odvolaní manžela navrhovateľky proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II č. k. B5-61P/186/2021-666 zo dňa 10.10.2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II., IV., potvrdzuje a v napadnutom výroku III. mení tak, že otec je povinný na čas po rozvode platiť výživné na maloletú E. v sume 215,- Eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletej, počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva.

II. Odvolací súd odvolanie manžela navrhovateľky voči výroku V. rozsudku súdu prvej inštancie odmieta.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom zo dňa 10.10.2024 súd prvej inštancie výrokom I. manželstvo B. C., D. E., nar. XX.XX.XXXX a J. C., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 27.07.1996 v Šarišských Michaľanoch, zapísané v knihe manželstiev matričného obvodu Šarišské Michaľany vo zväzku 6, ročník 1996, na strane 20, pod poradovým číslom 6 rozviedol.

Výrokom II. zveril maloletú E. na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Výrokom III. uložil otcovi povinnosť na čas po rozvode platiť na výživu maloletej E. sumu 250,- Eur mesačne, a to vždy vopred do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky maloletej.

Výrokom IV. styk otca s maloletou neupravil.

Výrokom V. súd návrhy manžela na prerušenie konania zamietol.

Výrokom VI. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak o návrhu navrhovateľky, ktorým sa domáhala, aby súd rozviedol jej manželstvo a maloletú pochádzajúcu z manželstva zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, aby bola výlučne ona oprávnená zastupovaním a správou majetku maloletej a otca žiadala zaviazat' výživným vo výške 120,-

Eur mesačne. Styk otca s maloletou žiadala zakázať a zároveň žiadala, aby súd zbavil otca výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a priznal jej náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou článku 5 a ustanovení § 18, § 24 ods. 1, 5, § 25 ods. 1, 2, § 28 ods. 1, 2, 3, § 62 ods. 1, 2, 4 vety prvej, 5, 6, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ustanovení § 38 ods. 1, § 100 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ustanovení § 49 ods. 1, 3, § 52 ods. 2, § 53 ods. 1, 2, 3, § 162 ods. 3, § 209 ods. 1, 2, 3, § 217 ods. 1 vety prvej zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.

4. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním výsluchom účastníkov, početnými vyjadreniami účastníkov, sobášnym listom, rodným listom maloletej pochádzajúcej z manželstva, potvrdeniami o príjme účastníkov, prehľadom príjmov a výdavkov oboch rodičov vrátane dokladov preukazujúcich ich výšku, vyčíslením výšky nákladov na maloletú, ako aj výsluchom maloletej a tiež ostatnými na vec sa vzťahujúcimi listinnými dôkazmi zistil, že manželia sú slovenskí štátni občania, žijúci vo svojom prvom manželstve, ktoré obaja zhodne zo začiatku hodnotili ako harmonické a šťastné, avšak zlom nastal z dôvodu ochorenia manžela, keď tento absolvoval operáciu chrbtice, ktorá sa nevydarila a následne mal veľké bolesti, pre ktoré začal brať aj silné opiáty a lieky potláčajúce bolesť, pričom súvisiace zdravotné problémy u neho pretrvávajú doposiaľ. Vo svojich počiatočných vyjadreniach manžel navrhovateľky pripúšťal, že pod vplyvom bolesti, ktoré sa mohli prejaviť na jeho stave - avšak on si nič z konania, ktoré mu dávala manželka za vinu, nepamätá - mohol konať tak, ale zároveň uviedol, že súčasná situácia v rodine ide na vrub manželky, ktorá mu nezabezpečila odbornú psychiatrickú pomoc, keďže ona mala vidieť, že túto si jeho stav vyžaduje. V posledných podaniach už manžel navrhovateľky tvrdil, že zo strany manželky išlo o podvod a kalkulu, keď mal za to, že manželka do manželstva vstupovala výlučne z dôvodu získania materiálneho prospechu pre seba, pričom mu v žiadnom prípade nebola oporou, napriek jeho zlému zdravotnému stavu všetko bolo na jeho pleciach. Manželia v zmysle ich výpovedí a tvrdení mali iný náhľad na vývin situácie v rodine v súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom manžela, ale dokazovaním súdu bolo jasne preukázané, že v rodine bolo prítomné násilie, členovia rodiny sa necítili spokojne, žili v neustálom napätí, čo vyústilo až do trestného oznámenia a väzby manžela a jeho následného ústavného ochranného liečenia. Manželia aktuálne spolu nežijú v jednej domácnosti už cca 5 rokov, manželka má k zotrvaní v manželstve absolútne odmietavý postoj a aj manžel uviedol, že nemieni s manželkou naďalej zotrvať v manželstve (postoj manžela k zachovaniu manželstva sa v priebehu konania menil, kým spočiatku žiadal, aby manželka splnila jeho podmienky a on následne bude ochotný zotrvať v manželstve, v ďalších svojich vyjadreniach spomínal rozvod dohodou, až nakoniec súhlasil s rozvodom manželstva, pričom však inicioval konania o vyslovenie neplatnosti manželstva a z toho dôvodu žiadal konanie o rozvod manželstva prerušiť a následne zastaviť - teda aj z podaní manžela je zrejme, že má odmietavý postoj k zotrvaní v manželstve).

5. Z odpovede Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prievidzi zo dňa 21.02.2022 súd prvej inštancie zistil, že trestné stíhanie voči manželovi bolo zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, nakoľko podľa výsledkov znaleckého posudku manžel nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Z návrhu na zastavenie trestného stíhania bolo zistené, že manžel pravdepodobne od začiatku roku 2018 spôsoboval fyzické a psychické utrpenie svojej maloletej dcéry tým, že ju bil, škrtil, udral barlou do hlavy, kopal do nôh, počas noci prišiel do jej izby a vysypal nádobu s hračkami, čo spôsobilo, že do školy chodila nevyspatá, nútil ju obúvať si topánky na opätkoch a v tých sa prechádzať po byte, nahlas sa smiať a hrať sa, aby vyzerali ako šťastná rodina, pričom jej vulgárne a posmešne nadával, keď sa pohádal s manželkou, prišiel k nej spať do izby, čo vyvolávalo v nej napätie, zakázal jej stretávať sa so staršou sestrou a so starými rodičmi, hovoril jej, že ju zabije. Od roku 2012-2013 spôsoboval svojej manželke fyzické a psychické utrpenie tým, že jej 20 až 30-krát za sebou telefonoval, pričom mu musela vždy zdvihnúť telefón, lebo by sa nahneval, keď bol v I., musela byť s ním v telefonickom spojení od 22:00 hod. do 2:00 - 3:00 hod., vulgárne jej nadával, vyčítal jej, že je neschopná, že je tučná, udral ju do hlavy, kopol, zakazoval jej vydávať hlasné zvuky a nútil ju hlasno sa smiať, aby si susedia mysleli, že sú šťastná rodina, nútil ju chodiť po byte v topánkach na opätkoch, vynucoval si pozornosť a vyhrážal sa jej samovraždou, vyhrážal sa jej zabitím. Z vypracovaného znaleckého posudku vyplývalo, že manžel trpí a aj v čase spáchania trestného činu trpel halucinatórne-paranoidnou psychotickou poruchou. Ide o poruchu trvalého charakteru, ktorá rozhodujúcim spôsobom zasahuje do jeho vnímania a posudzovania reality. V čase spáchania skutku bol v chorobnom presvedčení, že mu je okolím ubližované a v chorobnej motivácii potrestať okolie za domnelé príkoria, opakovane

konal heteroagresívne s vystupňovaním svojho konania voči rodinným príslušníkom. Jeho ovládacia a rozpoznávací schopnosť boli vymiznuté. Vplyvom duševnej poruchy nechápe zmysel a účel trestného konania a nie je schopný sa plnohodnotne zúčastňovať úkonov trestného konania. Z dôvodu prítomnosti neliečenej duševnej choroby v pravom zmysle - choromyselnosti, je jeho pobyt na slobode nebezpečný pre spoločnosť a je mu potrebné nariadiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Z odpovede Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prievidzi zo dňa 09.11.2022 súd prvej inštancie zistil, že uznesením ČVS: ORP-158/2-VYS-PD-2019 zo dňa 17.04.2019 bola prirátaná do konania znalkyňa MUDr. Mária Majzlanová, ktorá vypracovala znalecký posudok č. 31/2019. Zo zápisnice na Okresnom súde Prievidza z výpovede manžela dňa 04.09.2019 súd zistil, že s plnoletou dcérou sa za päť rokov videl dva krát, s plnoletým synom počas troch rokov jeho štúdia v Ostrave sa jeden rok nestretávali, celkovo sa videli asi desať krát za celé toto obdobie. Už v roku 2017 prebiehalo trestné stíhanie vo veci týrania maloletej E.. U manžela ide o premorbidnú osobnosť primerane diferencovanú, intelektovo zdatnú. Ako 28-ročný bol pre chronické obtiaže operovaný na chrbticu, pooperačne stav nezlepšený s odporúčením plnej invalidity. Ako 26-ročný vred na dvanástorníku a 27-ročný lumbálnoischiatický syndróm. V roku 2005 psychiatricky vyšetrený so záverom proťahovanej depresívnej reakcie s poruchami správania. V roku 2009 invalidizovaný s posúdením miery poklesu schopnosti vykonávať pracovnú činnosť (70 %). V roku 2010 zistená porucha funkcie štítnej žľazy (autoimunitná tyreotitída), potvrdené degeneratívne ochorenie chrbtice, inkontinencia moču tretieho stupňa, v roku 2016 diagnostikované autoinflamačné (samozápalové) ochorenie (familiárna stredomorská horúčka), od marca 2019 začatá biologická liečba kanabinumabom. Manžel trpí a aj v čase spáchania trestného činu trpel duševnou poruchou, halucinatórne-paranoidnou psychotickou poruchou, ktorá je trvalého rázu a rozhodujúcim spôsobom zasahuje do jeho vnímania a posudzovania reality. Jeho vnímanie je najskôr kvalitatívne alterované sluchovými halucináciami (počuje búchanie, hluk od susedov, čo iní nepočujú). Myslenie je po obsahovej stránke paralogické, symbolicko-magické, paranoidne-perzekučne bludné (s chorobným presvedčením o prenasledovaní a poškodzovaní jeho osobe), systematizujúceho sa charakteru, s dopadom na konanie, katamnesticky prítomné a tranzitórne suicidálne ideácie. Úsudok a kritičnosť sú chorobne narušené. Chorobným procesom je tangovaná jeho vôľa a konanie. V jeho správaní a konaní sú bizarné požiadavky voči členom rodiny (hlasno sa smiať, kričať, chodiť v podpätkoch a búchať s nimi, používanie octu na hygienické účely...), konfliktogénnosť až heteroagresivita - verbálna (vulgárne nadávky), inštrumentálna (búchanie), brachiálna (facky, škrtenie), iné praktické počiny, nahrávanie zvukov v byte v dobe neprítomnosti na odhalenie nežiaducich návštev, rušenie nočného kludu, zakomponovávanie rodinných príslušníkov do svojho chorobného konania (kvalifikované ako týranie blízkej a zverenej osoby), kverulačné správanie sa, nevypočítateľnosť, impulzívnosť a skratové reakcie so stratou schopnosti predvídať dôsledky a následky svojho konania, ako aj toto chorobné konanie a správanie sa ovládať, prítomná je celková nevykonnosť, zníženie a strata pracovnej schopnosti. Resocializácia manžela je podmienená úspešnosťou ústavnej psychiatrickej liečby, ako aj liečbou somatických chorôb. Manžel v čase spáchania trestného činu trpel duševnou poruchou trvalého rázu, nemohol rozpoznať protiprávnosť svojho konania, svoje konanie nemohol ovládať a z dôvodu prítomnosti neliečenej duševnej choroby je jeho pobyt na slobode nebezpečný pre spoločnosť, je mu potrebné nariadiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Ide o premorbidnú osobnosť aktívnu, rodinne orientovanú, podieľajúcu sa aktívne na výchove detí, vyžadujúcu disciplínu a poriadok u detí, ale aj od seba, osobnosť zodpovedná, pracovitá, obetavá, cieľavedomá, deťom aj druhým dožičil na úkor seba, uprednostňoval deti, miloval svoju manželku, bol spokojný s ňou, kúpila mu, čo potreboval. Aktuálne chorobné postoje voči sebe a okoliu, závislá osobnosť s vystupňovanou obavou, že ho opustia, seba vníma ako človeka bezmocného, nekompetentného, bez životnej sily, o ktorého sa majú postarať. Vyžaduje, aby bola venovaná okamžitá pozornosť jeho obtiazam, chorobám, bolestiam, ktoré sú mimoriadne kruté, trpí obavou z odmietnutia. Ak sa mu nedostáva okamžitá pomoc, spustí sa výbuch zlobnej reakcie a správania, ktoré komplikujú vzťahy s okolím. Predispozičným faktorom je chronické telesné ochorenie následne psychická porucha. Vplyvom chronického somatického ochorenia a následnej psychickej poruchy došlo k zmenám v postojoch, správaní, myslení, k psychickým chorobným zmenám. Výpovede manžela s vysokou pravdepodobnosťou nemajú oporu v objektívnej realite, sú výsledkom vlastných projekcií, obáv a podozrení.

Z vyjadrenia H. J. I., klinického psychológa zo dňa 11.07.2022 súd zistil, že manželka bola v starostlivosti psychológa od 12.09.2019, do 14.04.2021 absolvovala deväť sedení za účelom dekompenzácie psychického stavu maloletej na podklade rodinnej disharmónie. Manželka zmieňovala problémy vyplývajúce z maladaptívneho správania sa manžela, čo vyústilo do trestného stíhania a následného nariadenia ústavného liečenia manžela. Išlo o stav imponujúci adaptačnú poruchu s úzkostno-depresívnou symptomatikou, pri kontakte s manželom sa vyskytovali opakované dekompenzácie s

pocitmi viny, neistoty, obáv. Po časovom odstupe, ako aj zamedzení kontaktu sa jej stav zlepšil, došlo postupne k stabilizácii psychického stavu, väčšej miere asertívneho presadzovania sa so zvýšením miery reziliencie. V rodinnom živote, ako aj v práci a pri voľnočasových činnostiach postupne nadobudla väčšiu sebaistotu, manifestoval sa vyšší stupeň aktivizácie s eliminovaním pocitov strachu a vlastnej insuficiencie. Terapia ukončená pre stabilizáciu stavu.

6. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie konštatoval, že v priebehu manželstva sa manželia v dôsledku ochorenia manžela napriek prvotnému harmonickému spolužitiu postupne vzájomne absolútne odcudzili. Manželia už spolu nebývajú a nevedú spoločnú domácnosť po dobu cca 5 rokov po tom, čo bol manžel vo väzbe a následne mal po zastavení trestného stíhania nariadené ústavné ochranné liečenie. Medzi manželmi nepanuje porozumenie, láska, vzájomný rešpekt, v rodine počas spolužitia bolo prítomné fyzické, verbálne i psychické násilie, čoho účastné boli aj ich deti. Účastníci konania nežijú v spoločnej domácnosti od 01.04.2019, keď bol manžel vzatý do väzby, vzájomne sa nerešpektujú, nepomáhajú si, spoločne nestarajú o domácnosť. Manželia spolu nežijú ekonomicky ani intímne a spoločne nevytvárajú svojmu maloletému dieťaťu zdravé rodinné prostredie, spoločne nezabezpečujú starostlivosť o dieťa. Ich manželstvo je hlboko a trvale rozvrátené a nie je reálna možnosť obnovenia manželského spolužitia, nakoľko manželka má k zachovaniu manželstva absolútne odmietavý postoj, manželov postoj je nevyrovnaný, popiera svoju zodpovednosť na rozvrate manželstva, hoci pôvodne s rozvodom nesúhlasil, z jeho vyjadrení a podaní je zrejme absolútna nedôvera voči manželke aj z jeho strany. V manželstve postupom času v dôsledku ochorenia manžela začali eskalovať problémy, ktoré prerástli až do partnerského násillia, ako aj násillia voči ich deťom. Zhodnými výpoveďami účastníkov konania mal súd za plne preukázané, že počas vyššie uvedenej doby, ktorá vzhľadom na jej dĺžku predznamenáva trvalosť tohto stavu, medzi účastníkmi nedochádza ani k plneniu viacerých zo základných mravných postulátov vyjadrených v ustanovení § 18 Zákona o rodine, a to k vzájomnej pomoci, spoločnej starostlivosti o dieťa a vytváraniu zdravého prostredia pre výchovu dieťaťa, na dodržiavaní ktorých je založené harmonické a fungujúce manželstvo. Manžel v rámci konania pôvodne verbalizoval, že má záujem o zachovanie manželstva, ale vzhľadom na konštantne nesúhlasné stanovisko manželky, ktorá nemá vzhľadom na rodinnú anamnézu absolútny záujem na obnove manželského života a jej postoj k zotrvaní v manželstve s manželom je a priori odmietavý, manžel napokon sám žiadal manželstvo ukončiť, keď mal dokonca za to, že manželstvo ani nevzniklo, za ktorým účelom inicioval na súde prvej inštancie dve konania, ktoré však boli právoplatne ukončené. Súd mal za preukázané, že manželstvo účastníkov je hlboko a trvalo rozvrátené a že možnosť obnovenia manželského spolužitia nie je reálna vzhľadom na kategoricky odmietavý postoj manželky, pričom v danom prípade neprichádza do úvahy ani ďalšia efektívna psychologická intervencia. Navyše rozvodom manželstva bude maloleté dieťa uchránené pred rodičovskými a partnerskými konfliktmi, ktoré sa odohrávali medzi manželmi a bolo pri nich prítomné aj násillie, dokonca smerované aj voči samotnému dieťaťu. Za príčinu rozvratu manželstva súd ustálil dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav manžela, ktorý sa premietal do jeho násillného konania, pričom mal za následok absolútne citové odcudzenie a stratu dôvery medzi manželmi, čo viedlo k znefunkčneniu manželstva. S prihliadnutím na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 23 Zákona o rodine návrhu na rozvod vyhovel a manželstvo účastníkov rozviedol.

7. S konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode. Súd zistil, že z manželstva účastníkov pochádzajú tri deti, z toho sú dve plnoleté a jedno je maloleté (E. C., nar. XX.XX.XXXX). Maloletá E. je vo veku šesťnásť rokov, navštevuje opakovane prvý ročník strednej školy z dôvodu svojich zdravotných problémov s poruchou príjmu potravy, s najväčšou pravdepodobnosťou v dôsledku zážitej krízy manželstva jej rodičov, ktorá sa prejavila aj na správaní sa otca voči jej osobe. Maloletá je v zmysle rozhodnutia Okresného súdu Prievidza zverená do osobnej starostlivosti matky, pričom pri pohovore na súde v rámci tohto konania, ale aj v rámci zisťovania jej názoru zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza opakovane uvádzala, že chce byť ponechaná v starostlivosti matky, s ktorou má bližší vzťah, situácia, aká je aktuálne v rodine jej vyhovuje (t. j. mať neupravený styk s otcom). Matka žiadala o zverenie maloletej E. do svojej osobnej starostlivosti, pričom v prvom vyjadrení k návrhu na rozvod otec žiadal, aby mu súd určil výživné vo výške 80,- Eur a upravil styk s maloletou každý štvrtý víkend v mesiaci od 17:00 hod. v piatok do 17:00 hod. v nedeľu, v priebehu konania aj otec žiadal o zverenie maloletej do svojej starostlivosti a o neurčenie výživného, prípadne zrušenie výživného určeného súdom, keď mal za to, že on lepšie dokáže zabezpečiť potreby maloletej a vie jej poskytnúť lepšiu starostlivosť ako matka, ktorá nevie prejavovať city. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že vzťah otca s maloletou bol dobrý do obdobia prepuknutia

ochorenia otca sprevádzaného silnými bolesťami, keď neskôr aj samotná maloletá vyhľadala odbornú pomoc, išla na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Aktuálne s otcom nie je v kontakte od roku 2019.

8. Z vyjadrenia H. J. I., klinického psychológa zo dňa 11.07.2022 súd zistil, že maloletá E. je v starostlivosti psychológa od 12.09.2019, do 14.04.2021 absolvovala deväť sedení za účelom dekompenzácie psychického stavu na podklade rodinnej disharmónie. Maloletá zmieňovala ťažkosti v prežívaní, poruchy spánku, ruminačné ideácie, pocity neistoty vyplývajúce z maladaptívneho správania sa otca. Stav maloletej imponoval adaptačnej poruche s presahom do školskej výkonnosti. Počas sedení sa stav maloletej postupne stabilizoval, regulácia afektu s pozitívnym trendom bola narúšaná v situáciách kontaktu s otcom, keď opätovne subjektívne verbalizovala ťažkosti v prežívaní, obavy, väčšiu potrebu fixácie na matku. Vyjadrila potrebu obmedzenia kontaktu s otcom (blokovanie hovorov, SMS). Zo strany otca vnímala výčitky voči svojej osobe, ako aj iným členom rodiny, čo pociťovala ťažko. Počas psychoterapeutického procesu došlo k stabilizácii psychického stavu maloletej, kontaktovanie otca situačne emočný stav maloletej však dekompenzoval. Terapia ukončená pre stabilizáciu stavu.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 19.12.2023 súd zistil, že dňa 18.12.2023 bolo vykonané ohlásené šetrenie pomerov v domácnosti otca na adrese K. X L. I., v čase šetrenia bol prítomný otec. Ide o dvojizbový byt, skromne zariadený postarším nábytkom. Byt si nutne vyžaduje rekonštrukciu. V čase šetrenia pôsobil veľmi zanedbane, chýbali radiátory, na múroch pod oknami boli viditeľné stopy po zatekajúcej vode. Hygiena v byte nebola na požadovanej úrovni. Mesačné náklady na réžiu bytu sú 170,- Eur, okrem toho platí otec výživné na maloletú E. v sume 120,- Eur a výživné na plnoletého syna J. v sume 110,- Eur. Na lieky minie viac ako 140,- Eur mesačne, ostatné výdavky sú v sume 960,- Eur. Otec je na plnom invalidnom dôchodku s príjmom 856,- Eur, finančne mu vypomáha rodina a priatelia. Byt je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov a okrem toho vlastní ešte 3-izbový byt v H., v ktorom býva maloletá E. s matkou. Hypotéky a úvery nemá žiadne, má iba dlžoby v sume 10.000,- Eur u známych. Chcel by si zlepšiť svoju finančnú situáciu a nájsť si zamestnanie, ale momentálne mu to jeho zdravotný stav neumožňuje. S maloletou sa nestretáva, lebo mu v tom podľa jeho vyjadrenia matka bráni, predtým ho maloletá zvykla kontaktovať telefonicky, naposledy pred dvomi rokmi. Otec má na ňu kontakt, ale nevie sa jej dovolať, lebo podľa neho matka zablokovala v jej telefóne jeho číslo. Naposledy sa s maloletou stretol v roku 2019, má ju veľmi rád a chcel by ju do svojej starostlivosti. Za väčšinu terajších problémov obviňuje manželku, ktorá ho podľa jeho slov v minulosti psychicky a fyzicky týrala. Záverom bolo konštatované, že maloletá nemá v domácnosti otca vytvorené vhodné podmienky pre napĺňanie svojich potrieb a priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 14.04.2024 súd zistil, že sa snažili pre Okresný súd Prievidza prešetriť pomery v domácnosti otca, čo sa im nepodarilo, keďže napriek opakovanej snahe o kontaktovanie otca im tento napokon 15.04.2024 uviedol, že sa nenachádza v I. a šetrenie pomerov nebolo možné vykonať.

10. Vecne súd prvej inštancie zdôvodnil svoje rozhodnutie v časti zverenia maloletej na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky a jej oprávnenia maloletú zastupovať a spravovať jej majetok tým, že matka preukázala, že je schopná a ochotná sa o maloletú riadne postarať a má splnené aj materiálne podmienky na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti, keďže túto aj dlhodobo bez otca vykonáva. Takáto forma starostlivosti o maloletú sa súdu javila ako optimálna v súlade so záujmom dieťaťa, ako aj v súlade s prezentovaným názorom dieťaťa vo veku blízkom dospelosti, na ktorý súd prihliadol. Otca z výkonu osobnej starostlivosti vylučujú jednak podmienky, v ktorých žije, keďže vychádzajúc z opakovaných šetrení pomerov prostredníctvom Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, ako aj z jeho vlastných početných podaní, v ktorých opisuje bývanie v I., nemá vo svojej domácnosti vytvorené vhodné prostredie pre napĺňanie potrieb maloletej. Zásadnú pochybnosť o jeho aktuálnej spôsobilosti k zabezpečeniu osobnej starostlivosti však zakladá aj jeho dlhodobo nepriaznivý chronický zdravotný stav so silnými bolesťami, na ktorý sa opakovane odvolával, ktorý sa premieta do jeho psychiky, čo spôsobuje jeho negatívne konanie a vnímanie blízkych. Navyše otec žije v I. a maloletá má centrum celého svojho rodinného života v H., ktorá je značne vzdialená od domácnosti otca a nie je možné, aby dennodenne dochádzala z I. do H. pre značnú vzdialenosť, ale aj nedostatočné cestovné spojenie medzi týmito mestami, pričom súd musel vychádzať zo stavu v čase rozhodovania a nemá možnosť vychádzať z hypotetického odlišného usporiadania spoločného majetku manželov nadobudnutého za trvania manželstva po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ku ktorému dôjde až právoplatnosťou rozhodnutia o jeho rozvode. Navyše súd musel prihliadnuť aj na postoj otca k ochoreniu maloletej s príjmom potravy, keď otec lakonicky odmietol

uznať náklady na liečbu maloletej v tomto smere s poukazom na to, že matka maloletej mala dať predpísať na gastre nutridrinky, čím otec jasne preukázal svoju neschopnosť nielen zabezpečiť potreby maloletej, ale vôbec riadne vnímať a zhodnotiť jej potreby. (Poruchy príjmu potravy sú závažným psychickým ochorením s vysokým rizikom trvalých následkov v oblasti psychosomatického vývoja a reprodukčných funkcií. Predpokladom úspešnej liečby je včasná diagnostika a rozpoznanie komorbidít. Liečba musí byť komplexná. Musí zabezpečiť okrem obnovenia stravovania a zdravej hmotnosti aj psychické a sociálne uzdravenie. Základom liečby je dobrý terapeutický vzťah a spolupráca s celou rodinou. Ideálna liečba je formou denného stacionára, kde sa spája možnosť intenzívnej terapie a zároveň pretrvávania pacientky v jej primárnom prostredí. Podávanie nutridrinkov nie je liečbou príjmu potravy, pre postihnutého znamenajú záchranu od smrti, ale samotnú liečbu neriešia - viď bližšie *Pediatrica* pre prax, ročník 2016, číslo 17(5)). Navyše súd v tejto súvislosti neopomenul ani konanie otca z minulosti vyznačujúce sa týraním blízkych osôb, vrátane maloletej, čo napriek tomu, že otec opakovane udával, že si na takéto svoje konanie nespomína, bolo v tomto konaní riadne preukázané súvisiacimi rozhodnutiami z predchádzajúceho trestného stíhania otca, keď súd nemohol prihliadať na časť súkromného znaleckého posudku predloženého otcom v tomto konaní, ktorý nevykazuje známky objektívne použiteľného dôkazu, keďže bol vypracovaný na objednávku otca a vychádzal výlučne z ním podanej anamnézy, bez oboznámenia sa s ďalšími relevantnými preukázanými skutočnosťami. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti musí vždy prioritne chrániť záujmy maloletého dieťaťa, a to i na úkor jeho rodičov. Na základe vykonaného dokazovania mal za to, že v záujme maloletej E. jednoznačne je, aby vyrastala vo vyrovnanej a zdravej atmosfére pokoja, stability, ktorú má vytvorenú u matky a aby jej výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jej osobnosti, rozumových a fyzických schopností, mravnému, morálnemu, duchovnému a sociálnemu rozvoju, v ktorom smere matke aktuálne nie je čo vytknúť. Súd tiež poukázal na to, že otec mal možnosť posunúť sa vo vzťahu k svojim deťom, vrátane už plnoletých, ktoré pochádzajú z manželstva tým, že by vyhľadal odbornú pomoc, v čom mu však žiaľ evidentne bráni jeho ochorenie a absencia náhľadu. Reparácia vzťahu maloletej s otcom je možná len postupným obnovovaním dôvery dieťaťa v otca, pričom uvedené znamená v prvom rade aktívne kroky na strane otca smerujúce k jeho efektívnej liečbe. Aktuálny stav v rodine je výslednicou viacerých faktorov a tieto sa tiež menia v súvislosti s vekom a aktuálnym emočným prežívaním maloletej E. v období začiatku dospelosti. Vzťah otca s maloletou nemá potencialitu napredovať a zlepšiť sa, ak bude otec pokračovať v kontinuálnom obviňovaní matky a jej označovaní za jediného vinníka neželaného stavu, resp. stavu, do akého dospel jeho vzťah s deťmi bez toho, aby sám s primeranou mierou sebareflexie riešil svoje vzťahy s blízkymi. Vzhľadom na dlhodobý stav maloletej E. a sústavné odmietanie kontaktu s otcom nie je vzhľadom na vek pomaly blížiaci sa k plnoletosti vhodné s ohľadom na zistenú situáciu v rodine (týranie, nevhodné pomery na strane otca) rozhodnúť inak ako zverením maloletej do starostlivosti matky. Zverením maloletej do starostlivosti otca by navyše došlo k jej retraumatizácii s ohľadom na vyslovené obavy maloletej E. z kontaktu s otcom, keď uviedla, že máva flashbacks z minulosti, pre ktoré sa jej aj spustilo aktuálne ochorenie spojené s poruchou príjmu potravy. Z dokazovania nevyplývala na strane otca v tomto smere žiadna zmena - naopak, správanie otca sa v priebehu súdneho konania zhoršovalo a radikalizovalo a žiadnym spôsobom súdu nedeklaroval ani len vôľu vyhľadať pre seba v tomto smere odbornú pomoc. Otec opakovane deklaruje svoju nevinu, keď za týmto účelom si dal aj vypracovať súkromný znalecký posudok a postupne v priebehu konania prichádzal s obvineniami voči matke, napr. že mu podala drogu a podobne. Otec však dlhodobo odmieta akceptovať, že jeho správanie počas manželstva mohla matka, ale aj jeho deti bez ohľadu na jeho trestnoprávnu zodpovednosť pociťovať ako príkorie a priznať svoj podiel zodpovednosti na jej prežívaní a následnom prirodzenom prežívaní detí čo i len v rovine morálnej a psychologickkej. Vo vzťahu k deťom súd považoval za potrebné zdôrazniť, že o. i. najlepší záujem detí zahŕňa aj elimináciu ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou (čl. 5 písm. e) Zákona o rodine). Súd o zverení maloletej nemohol rozhodnúť inak, lebo iné rozhodnutie by nenašlo oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania a nebolo by s odkazom na vyššie uvedené súladné s najlepším záujmom maloletej, ba čo viac, za zistenej situácie týkajúcej sa prežívania maloletej by bolo zrejme nevykonateľné bez vážneho zásahu do psychického stavu dieťaťa. Preto súd zveril maloletú do starostlivosti matky.

Súd zároveň rozhodol, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok bude matka, nakoľko otec nežije v H. spolu s rodinou, nie je v kontakte s rodinou, rodina ho má zablokovaného vo svojich mobilných telefónoch. Uvedeným rozhodnutím súd otca de facto čiastočne obmedzil vo výkone jeho rodičovských práv a povinností aj s ohľadom na preukázané konanie otca, keď jeho trestné konanie bolo zastavené nie pre to, že skutok sa nestal, ale pre jeho nepríčetnosť, ktorá nebola len chvíľková a dočasná, išlo o dlhodobý stav otca spôsobený jeho zdravotným stavom, pričom jeho vážne nepriaznivý zdravotný stav

aj naďalej pretrváva. Navyše súd vychádzal aj z vyjadrení otca, ktorý súdu jasne uviedol, že je odkázaný na pomoc iných, na pomoc s dopravou a prepravou, a teda jeho stav znamená, že otec nie je schopný riadneho výkonu rodičovských práv a povinností ohľadne maloletej.

11. Nakoľko súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky s tým, že táto je oprávnená zastupovaním a správou majetku maloletej, bolo potrebné rozhodnúť o výživnom na maloletú. Otec žiadal pôvodne určiť výživné vo výške 80,- Eur, následne žiadal výživné neurčiť, zrušiť vyživovaciu povinnosť k maloletej s poukazom na jeho aktuálnu situáciu, keď mu jeho invalidný dôchodok nepostačuje na jeho živobytie, matka pôvodne žiadala výživné určiť v súlade s rozhodnutím Okresného súdu Prievidza na sumu 120,- Eur, v priebehu konania toto žiadala určiť vo výške 170,- Eur a následne vo výške 200,- Eur. Kolíznym opatrovníkom navrhoval, aby súd určil výživné na maloletú vo výške 250,- Eur.

12. Dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že v čase začatia konania mali rodičia dve vyživovacie povinnosti, okrem maloletej E. aj k plnoletému synovi J.. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 9Pc/12/2020-91 zo dňa 16.11.2021 súd zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu plnoletého syna J. C. sumou 100,- Eur mesačne počnúc dňom 30.09.2020 a vyčíslil zročné výživné na sumu 1.400,- Eur, pričom odvolací súd odvolanie otca odmietol. Táto vyživovacia povinnosť rodičov sa skončila v akademickom roku 2023/2024, keď plnoletý syn ukončil svoje štúdium.

Z odpovede Sociálnej poisťovne zo dňa 20.10.2023 súd zistil, že otec má priznaný invalidný dôchodok od 17.10.2004, a to v sume 4.491,- Sk (149,07 Eur), od 01.12.2004 zvýšený na sumu 4.644,- Sk (154,15 Eur). V zmysle lekárskej správy posudkového lekára zo dňa 07.10.2004 bolo zistené, že otec napriek operačnému zákroku hernie disku má rovnaké bolesti v krížovej chrbtici s bolestivým vyžarovaním do ľavej dolnej končatiny, nevydrží dlho stáť, chodiť, chôdza možná len s oporou jednej francúzskej barly, nevydrží ani sedieť, sfinktery ovláda. Otec môže vykonávať prácu len v prostredí bez fyzickej záťaže, bez klimatických výkyvov, bez chladu a vlhkosti, bez dlhodobého sedenia - práce administratívneho charakteru na skrátený pracovný úväzok. Pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť: 45 %. V zmysle lekárskej správy posudkového lekára zo dňa 13.07.2009 bolo zistené, že otec sústavne trpí bolesťami chrbtice s vyžarovaním do oboch dolných končatín, chodí s oporou, hľadá si úľavovú polohu, berie veľké množstvo analgetík, nie je schopný sa na nič koncentrovať dlhobojšie, je naďalej invalidný. Pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť už nie je 45 %, ale je 70 %. Za rok 2019 v sume 647,70 Eur, za rok 2020 v sume 666,50 Eur, za rok 2021 v sume 683,90 Eur, za rok 2022 v sume 692,80 Eur a za rok 2023 invalidný dôchodok poberal v sume 774,60 Eur, za jún 2023 v sume 793,78 Eur a od júla 2023 vo výške 856,80 Eur. Z odpovede Sociálnej poisťovne zo dňa 30.07.2024 súd zistil, že výška invalidného dôchodku otca v roku 2024 je 887,70 Eur.

Matka bola v čase podania návrhu zamestnaná v M. I. H., N., kde za obdobie od novembra 2019 do októbra 2020 dosiahla priemerný mesačný príjem vo výške 1.192,78 Eur a za obdobie od februára 2021 do januára 2022 dosiahla priemerný mesačný príjem vo výške 1.285,91 Eur a náklady na maloletú vyčíslila na sumu 327,- Eur, ktoré zahŕňali stravu v sume 130,- Eur, oblečenie v sume 70,- Eur, drogériu v sume 8,- Eur, cestovné v sume 12,- Eur, školské výdavky v sume 12,- Eur, školské výlety a kurzy v sume 15,- Eur, jazykovú školu v sume 25,- Eur, náklady na bývanie v sume 47,- Eur a vreckové v sume 8,- Eur. V roku 2022 súdu zdokladovala, že za služby spojené s bývaním hradí 126,05 Eur, za elektrinu 19,- Eur, za plyn 14,- Eur štvrťročne, za internet 12,- Eur, za jazykový kurz 85,- Eur a okuliare (čl. 115). Maloletá navštevovala terciu - VII. triedu Gymnázia L. I. F. L. H.. Z obdobia od decembra 2021 do novembra 2022 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem 1.400,59 Eur s tým, že jej vedľajší príjem za predchádzajúci rok predstavoval čiastku 800,- Eur a za obdobie od decembra 2022 do januára 2023 dosiahla priemerný čistý príjem vo výške 2.046,90 Eur vrátane kvartálnych odmien (čl. 318) a predložila Príkaznú zmluvu č. 22/1/10111/3 (čl. 319 súdneho spisu), z ktorej súd zistil, že odmena za vykonanie tejto činnosti je vo výške 275,- Eur. Náklady na maloletú v priebehu konania vzrástli v súvislosti so zhoršením jej psychického a fyzického stavu pre poruchu príjmu potravy, s čím mala matka spojené náklady vo výške 556,99 Eur (čl. 314, 315 súdneho spisu). Mesačný zálohový predpis na byt, v ktorom žije matka s maloleťou od 01.03.2023 bol zvýšený na sumu 150,- Eur. Za obdobie od februára 2023 do júna 2023 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1.484,95 Eur, náklady na internet predstavujú sumu 13,- Eur, záloha na plyn 14,- Eur, elektrina 19,- Eur a za byt 183,- Eur. V októbri 2023 svoje náklady vyčíslila nasledovne: sumu 31,- Eur za Orange a za byt 171,- Eur. Na maloletú predstavujú: 39,- Eur internát, strava 120,- Eur, doprava 35,- Eur, špecializované poradenstvo 220,- Eur. Jej priemerný čistý

mesačný príjem za obdobie od júla 2023 do septembra 2023 predstavoval sumu 1.555,97 Eur. Maloletá v tom čase navštevovala prvý ročník Strednej zdravotníckej školy J. Kozáčka 4 vo Zvolene. Z podania matky zo dňa 23.04.2024 súd zistil, že jej aktuálne náklady na byt vrátane plynu a elektriny predstavujú sumu 182,- Eur, v Orangei platí 31,- Eur. Od januára 2024 došlo k zmene zamestnávateľa u matky, aktuálne je zamestnaná vo O. a. s., u tohto zamestnávateľa za prvé tri mesiace v roku 2024 dosiahla čistý príjem 1.209,10 Eur a uplatňovala si daňový bonus v hodnote 140,- Eur. Za obdobie od apríla do júna 2024 dosiahla u tohto zamestnávateľa priemerný čistý mesačný príjem 1.402,39 Eur a uplatňovala si daňový bonus v hodnote 140,- Eur. Náklady na bývanie vyčíslila na sumu 194,- Eur vrátane elektriny. Na pojednávaní konanom dňa 10.10.2024 predložila súdu potvrdenie o príjme u svojho zamestnávateľa za obdobie august 2024 až september 2024 v priemernej mesačnej výške 1.008,40 Eur a predložila potvrdenie, že na náklady za bývanie mesačne vynakladá sumu 226,93 Eur a na Orange sumu 31,- Eur. Otec uviedol, že v čase podania návrhu mal priznaný invalidný dôchodok vo výške 666,50 Eur, ďalej uviedol, že od 03.07.2019 do 02.09.2020 bol hospitalizovaný v psychiatrickej nemocnici v Pezinku. Jeho náklady sú: výživné na maloletú v sume 120,- Eur, nájomné 77,81 Eur za neobývaný byt, 8,- Eur elektrina (bude sa zvyšovať na 50,- Eur, keďže v byte nie je plyn a radiátory), lieky a zdravotné pomôcky 40,- Eur, denná hygiena a potraviny denne 15,- Eur, telefón a mobilný internet 14,- Eur mesačne, pričom poukázal na potrebu rekonštrukcie bytu. K svojim majetkovým, príjmovým a výdavkovým pomerom v roku 2022 uviedol, že jeho príjem tvorí invalidný dôchodok, ktorý poberá v sume 692,80 Eur, náklady na lieky 140,- Eur, náklady na byt 150,- Eur, strihanie 9,- Eur, voľnopredajné lieky 100,- Eur, na televíziu, aj keď nemá funkčný televízor 5,- Eur, mobil a internet 20,- Eur, poplatky za vedenie účtu 10,- Eur, za pomoc pri prevoze a doprovoze k lekárovi 100,- Eur, náklady na stravu 600,- Eur, splácanie pôžičky sestre 100,- Eur, ošatenie 20,- Eur. S ohľadom na svoj stav žiadal, aby bol oslobodený od platenia výživného vo výške 120,- Eur na maloletú. V podaní zo dňa 04.07.2022 manžel svoje príjmy a výdavky vyčíslil nasledovne: 692,80 Eur invalidný dôchodok, lieky na recept 140,- Eur, náklady na byt 150,- Eur, na strihanie 9,- Eur, na hygienu cez 30,- Eur, na voľnopredajné lieky 100,- Eur, na televíziu 5,- Eur, 20,- Eur na internet, poplatky za vedenie bankového účtu 10,- Eur, na prevoz a doprovod k lekárovi 100,- Eur, náklady na stravu 600,- Eur, splátka pôžičky sestre 100,- Eur, ošatenie minimálne 20,- Eur, poisťka na byt 6,- Eur, výživné 120,- Eur. Celkové náklady na svoj život si vyčíslil na sumu 1.020,- Eur a nevidel žiadny dôvod na to, aby manželke platil výživné na maloletú E. vo výške 120,- Eur, keďže manželka, plnoletý syn a aj maloletá žijú oproti nemu v luxuse. Naproti tomu on nutne potrebuje investovať tisíce Eur do bytu, v ktorom žije, keďže tento je v havarijnom stave, nemá funkčné kúrenie, cez okná mu zateká, WC, sprchový kút, vodovodné batérie, stojan na žehlenie, žehličku, posteľ, lepšie podmienky na varenie. K podaniu pripojil zálohový predpis na byt v sume 100,63 Eur. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 01.12.2022 vyplývalo, že od 01.01.2023 manžel má poberať invalidný dôchodok vo výške 774,60 Eur. K svojim osobným a majetkovým pomerom v roku 2023 manžel uviedol, že jeho jediným príjmom je invalidný dôchodok vo výške 774,60 Eur (predtým ho poberal v sume 692,80 Eur), pričom iný príjem nemá. Jeho náklady tvoria lieky na recept v sume 140,- Eur (v auguste 2023 tento náklad predstavoval sumu 196,45 Eur), náklady na byt predstavujú 170,- Eur vrátane elektriny (kde došlo k zvýšeniu zo sumy 150,- Eur), pričom v byte nemá radiátory a čo sa týka tepla, vody a teplej vody uviedol, že je extrémne sporovlivý, strihanie 25,- Eur mesačne, hygiena 40,- Eur, voľnopredajné lieky 100,- Eur, mobil a internet 35,- Eur, poplatok za vedenie účtu v banke 5,- Eur, na pomoc, prevoz a doprovod k lekárovi 100,- Eur, strava 510,- Eur, ošatenie 30,- Eur, poisťka za byt a daň za byt mesačne 6,- Eur, výživné na maloletú a plnoletého 230,- Eur, opravy a kúpa elektrospotrebičov minimálne 100,- Eur, zubné ošetrovanie 100,- Eur, teda mesačné náklady predstavujú sumu 1.581,- Eur a k podaniu pripojil zálohový predpis platný 01.03.2023 znejúci na sumu 95,77 Eur a do fondu opráv 21,75 Eur.

13. Na základe vykonaného dokazovania ohľadom osobných, majetkových a zárobkových pomerov rodičov, ako aj odôvodnených potrieb dieťaťa mal súd prvej inštancie za preukázané, že otec je od 17.10.2004 invalidný dôchodca, aktuálna suma jeho invalidného dôchodku je 887,70 Eur, pričom pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 70 % (tzn. má zachovaná zárobkovú schopnosť vo výške 30% v porovnaní so zdravou osobou), sústavne trpí bolesťami chrbtice s vyžarovaním do obidvoch dolných končatín, chodí s oporou, berie veľké množstvo analgetík, nie je schopný sa na nič koncentrovať dlhodobejšie, má ukončené vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa. V Živnostenskom registri Slovenskej republiky evidovaný nie je, keď ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania uvedených na dokladoch o živnostenskom oprávnení ku dňu 07.06.2004. V Obchodnom registri Slovenskej republiky ako konateľ alebo spoločník nie je evidovaný. Matka v priebehu konania zmenila zamestnanie, keď v čase podania návrhu bola zamestnaná v M. I. H., N., kde dosahovala priemerný čistý mesačný príjem v obdobnej výške ako u

terajšieho zamestnávateľa, od januára 2024 došlo k zmene jej zamestnávateľa a aktuálne je zamestnaná vo O. a. s. s príjmom 1.200 - 1.400,- Eur v závislosti od kvartálnych odmien, daňového bonusu na deti. Matka má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a v danom odbore aj pracuje. Navyše matka mala uzatvorenú príkaznú zmluvu č. 22/1/10111/3 (čl. 319 súdneho spisu), z ktorej súd zistil, že odmena za vykonanie tejto činnosti bola vo výške 275,- Eur. V Živnostenskom registri Slovenskej republiky evidovaná nie je, keď ukončila podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania uvedených na dokladoch o živnostenskom oprávnení ku dňu 21.02.2015. V Obchodnom registri Slovenskej republiky ako konateľ alebo spoločník nie je evidovaná.

V priebehu konania obom rodičom odbudla vyživovacia povinnosť k plnoletému synovi J. (správne malo byť uvedené J.) a majú len jednu vyživovaciu povinnosť, a to k maloletej E., ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemajú.

Rodičia majú v bezpodielovom spoluvlastníctve dva byty, a to jeden v H., v ktorom žije matka s maloletou, a jeden v I., ktorý užíva otec. Ani jeden z bytov nie je zaťažený hypotekárnym úverom a rodičia hradia každý za byt, v ktorom ten – ktorý žije, náklady súvisiace s bývaním - matka za trojizbový byt v H. ku dňu rozhodovania súdu platí sumu 226,93 Eur vrátane elektriky a plynu a otec za dvojizbový byt v I. platí sumu 95,77 Eur a do fondu opráv sumu 21,75 Eur. Ako ďalšie svoje náklady matka uviedla poplatok v Orangei v sume 31,- Eur a bežné náklady (ošatenie, hygiena). O svojom zdravotnom stave referovala, že si nevyžaduje zvýšené náklady. Otec referoval, že má zvýšené náklady v súvislosti so svojím dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom, keď len náklady na lieky na lekárske predpis aktuálne predstavujú sumu 140,- Eur, náklady na byt predstavujú 170,- Eur vrátane elektriky, pričom v byte nemá radiátory a je extrémne sporovlivý. Ako svoje ďalšie mesačné náklady uviedol holiča 25,- Eur, hygienu 40,- Eur, voľnopredajné lieky 100,- Eur, mobil a internet 35,- Eur, poplatok za vedenie účtu v banke 5,- Eur, na pomoc, prevoz a doprovod k lekárovi 100,- Eur, stravu 510,- Eur, ošatenie 30,- Eur, poisťku za byt a daň za byt mesačne 6,- Eur, opravy a kúpu elektrospotrebičov minimálne 100,- Eur, zubné ošatenie 100,- Eur. Svoje mesačné náklady súdu vyčíslil na sumu 1.581,- Eur. Ďalej súdu uviedol, že byt, v ktorom žije je v zlom stave z dôvodu, že bol dlhodobým prenajímaný a uviedol, že potrebuje výmenu sprchového kúta, WC, že nemá radiátory, poukázal na zlé technické prevedenie v kuchyni ohľadne prípravy jedla. Na tomto mieste súd poznamenal, že je zarážajúce, ako v takomto stave mohol otec prenajímať byt a mal za to, že zlý stav bytu nemôže ísť na vrub dlhodobému prenájmu (nájomníci si asi so sebou neodniesli radiátory, neprerábali mu kuchyňu do technicky nevyhovujúceho stavu a ak áno, v rámci náhrady škody pri zmluvnom vzťahu mal s nimi riešiť dané škody). Z vykonaného dokazovania napokon vyplynulo pri pokuse o vykonanie šetrenia, že v byte sa otec zrejme nenachádza a nebýva, čo vyplýva aj z početných žiadostí otca o doručovanie všetkých písomností výlučne e-mailom za obdobie december 2023 až október 2024.

Otec celý čas poukazoval na nerovnaké podmienky medzi ním a matkou, že matke zanechal byt v dobrom stave s kvalitným a novým vybavením, a taktiež poukazoval na to, že matka odčerpávala z rodinného rozpočtu financie, ktoré do rodiny doniesol on, aby sa sama obohatovala a mala výlučne pre seba peniaze. Na uvedené námietky otca súd neprihliadal, lebo uvedené sa netýka tohto konania, keďže toto konanie sa týka výlučne rozvodu manželstva a následnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu pochádzajúcemu z manželstva. Ostatné nároky, ak majú medzi sebou rodičia ako manželia, si musia riešiť iným spôsobom a v rámci iného konania. V tomto konaní na ne súd nemohol ani prihliadať, navyše zákon ani neumožňuje výživné neurčiť s poukazom na argumentáciu otca, že matka má viac ako on a že si žije z jeho pohľadu v luxuse, keďže v zmysle ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť.

14. Mesačné náklady spojené s výživou maloletej v zmysle vykonaného dokazovania súd uznal vo výške cca 500,- Eur, ktoré pozostávajú z príspevku na bývanie (podiel maloletej je 113,47 Eur z celkových nákladov 226,93 Eur), z poplatku za poradenský program „Chuť žiť“ v sume 405,- Eur na 6 týždňov (odporúčaná doba kurzu je pol roka), zo stravy v škole v sume 65,- Eur, zo stravy doma v sume 200,- Eur, z oblečenia, obuvi a hygieny v sume 50,- Eur, z internetu a telefónu v sume 31,- Eur. Z dokazovania bolo preukázané, že maloletá nosí okuliare a v súvislosti s problémami s chrupavkou v minulosti potrebovala lekársku starostlivosť. Taktiež súd musel prihliadnuť na potrebu nákupu pomôcok a potrieb do školy, ako aj na mimoriadne výdavky na školské a mimoškolské činnosti (lyžiarsky výcvik 145,- Eur, stužkovú 60,- Eur polročne). Maloletá v čase konania navštevovala kurz anglického jazyka a volejbal a tieto náklady otec považoval za nadbytočné skrz jeho životnú situáciu.

15. Vzhľadom na zistené predchádzajúce schopnosti a možnosti otca vychádzajúce zo zásady potenciality príjmov, keď tento má pokles výkonu zárobkovej činnosti 70%, žije v I., kde je dostatok

pracovných príležitostí, vychádzajúc z tvrdení otca, že je skúsený manažér, odborník, má jazykové schopnosti, ako aj odporúčanie posudkového lekára, že je schopný vykonávať administratívne činnosti, súd vychádzal z výšky invalidného dôchodku otca v sume 887,70 Eur pri poklese výkonu zárobkovej činnosti 70% a z jeho potenciálneho príjmu, keď v rozsahu 30 % ostala otcovi zachovaná jeho schopnosť dosahovať a vykonávať zárobkovú činnosť. Priemerná hrubá mesačná mzda v segmente pomocné práce (nekvalifikovaná činnosť, čo je najnižšia hrubá mzda na Slovensku) predstavuje v podmienkach Slovenskej republiky sumu 1.050,- Eur vid' M. a minimálna mzda v roku 2024 predstavuje 4,31 Eur na hodinu - vid' <M.>). Súd u otca vychádzal z jeho potenciálneho príjmu, tzn. mal za to, že spolu s invalidným dôchodkom by mal byť schopný dosahovať priemerne príjem vo výške cca 1.041,66 Eur - 1.202,70 Eur - pri miere postihnutia 70% a schopnosti dosahovania príjmu v miere, na ktorú sa nevzťahuje pokles výkonu pracovnej činnosti. Pri jednej vyživovacej povinnosti pre dieťa na strednej škole za zohľadnenia metodiky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pri určovaní výživného je možné toto určiť v rozsahu 24% príjmu otca. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd pristúpil k určeniu výživného na maloletú E. zo strany otca na sumu 250,- Eur mesačne, čo predstavuje čiastku cca 50% z odôvodnených mesačných nákladov spojených s výživou dieťaťa, pričom na strane matky súd musel prihliadnuť aj na skutočnosť, že do jej podielu na výžive dieťaťa sa zarátava aj časť osobnej starostlivosti (zabezpečovanie potrieb a fungovania domácnosti, nákup potravín a pod., matka tiež čerpala OČR, aby mohla byť maloletá v dennom stacionári, pričom dieťa si napriek vyššiemu veku vyžaduje zvýšenú kontrolu a starostlivosť s ohľadom na svoju diagnózu), čo mal pri porovnateľných zárobkových schopnostiach a možnostiach matky s otcom súd za kompenzované nárokom na rodinné prídavky, ktoré matka poberá. Pri takto zadefinovanom skutkovom stave a miere otcovho podielu na výžive maloletého dieťaťa, súdom určené výživné sa javilo ako spravodlivé pre vzájomné usporiadanie pomerov. Súd nemohol akceptovať návrh otca na neurčenie výživného, keďže toto zo zákona nie je možné, a v žiadnom prípade s poukazom na vyššie uvedené schopnosti a možnosti otca neboli v danom prípade splnené ani podmienky na určenie minimálneho výživného. Súd tiež vychádzal zo skutočnosti, že otec doposiaľ hradil mesačne titulom výživného na maloletú E. sumu 120,- Eur a na plnoletého syna 100,- Eur plus 10,- Eur ako splátku zročného výživného - teda mesačne bol schopný titulom platieb výživného posielat' sumu 230,- Eur.

Súd prvej inštancie konštatoval, že žiaden z rodičov sa nemôže zbaviť, a to ani čiastočne, svojej vyživovacej povinnosti k nezaopatrenému dieťaťu. Povinný rodič musí prispôbiť svoj osobný život svojim reálnym možnostiam a schopnostiam. Rodič je povinný si plniť svoju vyživovaciu povinnosť, a to hoc i na svoj vlastný úkor a na úkor svojich iných potrieb. Pri rozhodovaní súd zohľadnil aj to, že otec bol v priebehu konania napriek svojmu deklarovanému nepriaznivému zdravotnému stavu schopný vycestovať za znalkyňou z Popradu a dal si vypracovať súkromný znalecký posudok, pričom teda išlo o zbytočné výdavky, ktoré zaťažili majetok otca a išlo s ohľadom na súdu známe ceny znaleckých posudkov o nemalé finančné prostriedky. Taktiež súd nemohol opomenúť skutočnosť, že otec, ktorý maloletej s poruchou príjmu potravy odporučil na liečbu výlučne nutridrinky s odôvodnením, že tieto sú hradené zo zdravotného poistenia, sám vyhľadáva neštátne zariadenia (vid' neurologička J. M. na poliklinike Mlynská dolina, kde jedna návšteva predstavuje minimálne sumu 50 - 100,- Eur, či súkromnú algeziologickú ambulanciu LIMING s.r.o.). Napokon pozornosti súdu neuniklo, že otcom prezentované celkové mesačné výdavky presahujúce čiastku 1.500,- Eur a nezodpovedajú jeho prezentovaným príjmom a schopnostiam.

16. V súvislosti s rozhodnutím o neupravení styku maloletej s otcom súd prvej inštancie poukázal na rodinnú situáciu, keď sa otec s maloletou nekontaktuje a maloletá žiadala, aby styk zostal neupravený, trestné stíhanie otca pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby bolo zastavené pre nepríčetnosť otca a otec mal nariadené ochranné psychiatrické liečenie. Súd v zmysle vyjadrení rodičov ako aj s ohľadom na vek a vôľu maloletej i jej aktuálny stav (diagnostikovaná porucha príjmu potravy), v dôsledku čoho potrebuje pokoj a stabilitu, ponechal jej styk s otcom neupravený. Maloletá je vo veku, kedy vie jasne formulovať a prejaviť vlastný názor a postoj k stretávaniu sa s otcom, pričom rešpektujúcim postojom môže sám otec prispieť k tomu, aby sa ich vzájomný vzťah ďalej nedegradoval, ale aby ponechal priestor na jeho sanáciu prirodzeným plynutím času. Práve vzhľadom na vek maloletej a aktuálny stav súd nevidel dôvod na tak radikálny zásah do rodičovských práv a povinností otca, ktorým by bol zákaz styku, ktorý matka pôvodne v čase podania návrhu pri pretrvávajúcej eskalácii vzťahov žiadala, avšak sama na tomto návrhu vzhľadom na upokojenie situácie netrvala.

17. Súd prvej inštancie k znaleckému posudku č. 9/22 vypracovanému znalkyňou MUDr. Janou Veličovou, na ktorý sa otec v žiadosti o úpravu styku, resp. absolútne nedôvodné prezverenie maloletej

odvolával, uviedol, že tento nebol vypracovaný znalcom pre odvetvie poradenská psychológia, ktoré je predpísané pre rozvodové konanie a konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, a teda znalec nemá oprávnenie sa vyjadrovať k styku a k vzťahu otca a maloletej. Súdny znalec z odboru psychiatria je oprávnený sa vyjadriť, či vyšetovaná osoba trpí duševnou poruchou/psychickým ochorením - ak áno, o akú duševnú poruchu/aké psychické ochorenie ide. Ak vyšetovaná osoba trpí duševnou poruchou/psychickým ochorením, či je toto trvalého rázu a či sa dá predpokladať zlepšenie zdravotného stavu vyšetovanej osoby a podobne. Na uvedené sa však znalkyňa vo svojom posudku nezamerala a ani otca náležite nevyšetrila, keďže odobratie osobnej anamnézy nie je vyšetrenie. Súd dal do pozornosti, že znalecký posudok bol vypracovaný výlučne na základe pár lekárskejších správ predložených otcom (znalec nemal k dispozícii celú zdravotnú dokumentáciu otca, či predchádzajúci znalecký posudok vypracovaný znalcom z odboru psychiatria a prepúšťacíu správu otca z psychiatrie) a iba na základe výpovede otca, pričom zo znaleckého posudku nevyplýva, že by znalec použil aj nejaké iné podklady a okrem odobratia subjektívnej anamnézy od otca ani nevykonal žiadne vyšetrenie, či nepredložil otcovi dotazník, či test. Navyše sa znalkyňa ani nevyjadřila k celkovému stavu otca a k jeho psychiatrickej diagnóze. Súd daný znalecký posudok vyhodnotil výlučne ako listinu, ktorá bola vypracovaná na základe objednávky otca v zmysle ním predložených podkladov. Inú výpovednú hodnotu tomuto posudku neprisúdil.

Konštatoval tiež, že otcom predložený znalecký posudok nemal všetky zákonom vyžadované náležitosti, napr. neobsahoval prílohy a ako taký bol nepreskúmateľný. Navyše, všetky odpovede znalkyne nevychádzali z odborného posúdenia, ale vyjadřovali len pocity znalkyne (viď formulácia myslím si) a nebol dodržaný procesný postup, ako mal byť znalecký posudok vyhotovený.

18. Vo vzťahu k ďalším výhradám otca súd zdôraznil, že cieľom súdu rozhodne nie je ochrana matky, ale ochrana záujmov maloletého dieťaťa, ktoré má síce nespochybniteľné právo poznať biologického rodiča a kontaktovať sa s ním, avšak nie je to jeho povinnosť, pričom rozhodne nemôže právnu ochranu požívať konanie otca, ktorý svoje zodpovedajúce právo na starostlivosť o maloleté dieťa, resp. kontakt s ním chce smerovať proti jeho záujmom. Bolo evidentné, a napokon to vyplývalo tak z podaní, ako aj z prednesov otca v súdnom konaní, že jeho postup je motivovaný predovšetkým jeho nezakrytou snahou dokázať výlučnú zodpovednosť matky za závažné problémy, do ktorých sa dostal (pričom svoju zodpovednosť kontinuálne odmieta).

Aktuálny stav v rodine je výslednicou viacerých faktorov - nielen rodinnej traumy z minulosti, ale aj dôsledkom aktuálnych situácií v rodine. Otec evidentne zotrúva v minulosti a od svojho trestného konania sa neposunul, nepracoval na sebe, na svojom sebarozvoji, skôr dochádza k radikalizácii jeho postojov, keď akékoľvek nesúhlasné konanie, či názor hneď považuje za útok na svoju osobu. Otec by si mal uvedomiť, že toto nie je súboj o pravdu, ale hľadanie najlepšieho záujmu dieťaťa. Dobrý rodič má pritom zodpovedný prístup nielen k deťom, ale aj k sebe, čo znamená, že vie, kedy je potrebné vyhľadať odbornú pomoc, túto prijať a podrobiť sa jej, aby tu mohol byť ako prístupný a kvalifikovaný rodič pre svoje dieťa a jeho potreby. Zvýšené vzťahovačné nastavenie otca a upodozrievanie matky bolo zvýraznené do miery brániacej otcovi racionálne a konštruktívne vyhodnotiť rodinnú situáciu a v tomto zmysle sa konanie otca javí ako nedostatočne reflektujúce potreby maloletej, viac sa zameriava na devalvovanie charakteristík a kompetencií matky, súdov a štátnych orgánov. Z dokazovania nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by na strane otca došlo k akejkoľvek sebareflexii a zmene stavu a hodnotenia na jeho strane a otec napokon ani nič také netvrdil v rámci početných podaní.

19. Otcovým početným vyjadreniam a žiadostiam o zasielanie všetkých písomností iba na e-mailovú adresu súd nemohol plne vyhovieť. V súlade s ustanovením § 111 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 2 CMP je súd povinný doručovať písomnosti, o ktorých to ustanoví zákon (napríklad rozhodnutia vo veci samej), alebo o ktorých tak nariadi súd (procesné úkony so závažnými procesnými následkami) do vlastných rúk prostredníctvom doručujúceho orgánu (napr. Slovenskej pošty, a. s.), a to v súlade s ustanovením § 105 ods. 3 CSP. Súd na základe žiadosti otca o zasielanie písomností, pri ktorých to prichádzalo do úvahy prostredníctvom elektronickej pošty podľa § 105 ods. 2 CSP, otcovi vždy vyhovel (predvolania mu zasielal aj e-mailom). Zároveň otcovi dal na vedomie, že v prípade, ak si zásielku určenú do vlastných rúk doručovanú poštou nemôže zo subjektívnych dôvodov vyzdvihnúť, nasleduje postup podľa ustanovenia § 111 ods. 3 CSP upravujúci fikciu doručenia. Súd otcovi opakovane odporúčal zastupovanie (pričom nešlo len o zastupovanie advokátom), čím by sa vyriešili jeho problémy s doručovaním, keďže súd by mu doručoval písomnosti prostredníctvom zástupcu. Otec svoje problémy s doručovaním mohol taktiež riešiť aj splnomocnencom, čo neurobil, a celé jeho konanie možno hodnotiť

ako vysokoobštrukčné, čo určite nie je v záujme dieťaťa, aby naďalej zostávalo v právnej neistote z dôvodu, že súd nerozhodol.

20. Súd prvej inštancie nevykonal otcom navrhované dokazovanie - výsluchy na detektore lži či za účasti odborníka (vrátane výsluchu sudcu), keď takéto dokazovanie nebolo možné vykonať z dôvodu jeho neúčelnosti a nehospodárnosti. Súd mal za to, že uvedené dokazovanie je irelevantné vzhľadom na vek maloletej E. a jej rozumovú vyspelosť, schopnosť vyjadriť svoj názor, ako aj na ďalšie vykonané obširné dokazovanie. Bolo evidentné, že výsledky takto zameraného dokazovania by mali slúžiť výlučne pre potreby otca, keď týmto žiadal de facto potvrdiť svoje vnímanie sveta a svoj názor na rodinnú situáciu.

21. Návrhy otca na prerušenie konania súd zamietol v súlade s § 162 ods. 3 CSP v rozhodnutí vo veci samej, nakoľko v čase rozhodovania súdu neprebiehalo na súde prvej inštancie ani na Okresnom súde Prievidza žiadne konanie, ktorým by sa otec domáhal toho, aby súd vyslovil, že manželstvo nevzniklo, ako poukazoval vo svojich návrhoch. Obe konania, ktoré otec s daným predmetom konania inicioval (vedené na súde prvej inštancie pod sp. zn. 59Pc/24/2024 a pod sp. zn. 3Pc/30/2023), boli ku dňu rozhodovania súdu právoplatne skončené. Nakoľko mal súd predložený sobášny list a výsluchom manželov mal za preukázané, ako vstúpili do manželstva, mal predbežne vyriešené otázky vzniku manželstva a mohol pristúpiť k jeho rozvodu, keďže ho považoval za riadne uzatvorené a platné.

22. Otec v priebehu konania vzniesol opakovane námietku zaujatosti zákonného sudcu s ohľadom na jeho postup, keď žiadal, aby sa aj sudca podrobil špeciálnemu vyšetreniu, resp. prezentoval svoje výhrady voči zákonnému sudcovi. Súd prvej inštancie uviedol, že otcom opakovane prezentované námietky zaujatosti sa týkali postupu súdu a vyjadrovali jeho subjektívnu nespokojnosť s priebehom konania (že súd chcel konať napriek nevôli otca). Subjektívna nespokojnosť otca s právnym názorom súdu a procesným postupom nie je dôvodom pre vylúčenie, resp. vyslovenie pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Podania otca, ktoré obsahujú jeho námietky nebolo možné považovať za uplatnené riadne a včas, odôvodnené relevantnými skutočnosťami v súlade s ustanovením § 52 ods. 2 CSP. V danom prípade teda bolo potrebné aplikovať postup podľa § 52 ods. 2 predposlednej a poslednej vety, v spojení s § 53 ods. 2 a 3 CSP.

23. Napokon súd poznamenal, že vo veci ukončil dokazovanie a meritórne rozhodol na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 10.10.2024, pričom otec sám, resp. prostredníctvom svojho zástupcu nevyužil svoje procesné právo zúčastniť sa pojednávania, hoci bol na toto pojednávanie riadne a v súlade s príslušnými zákonnými procesnými ustanoveniami predvolaný.

24. Záverom súd prvej inštancie dodal, že z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, z hľadiska zachovania práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.09.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011, č. k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.06.2009, sp. zn. 5 M Cdo 8/2008).

25. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovení § 52, § 55, § 57 CMP a s poukazom na návrh navrhovateľky, aby jej súd priznal trovy konania, konštatoval, že v danom konaní nezistil žiadne výnimočné okolnosti, pre ktoré by bolo spravodlivé sa odkloniť od zásady mimosporového konania ohľadom nároku na náhradu trov konania vyjadrenej v ustanovení § 52 CMP. Podaním návrhu na súd navrhovateľka len realizovala svoje právo na súdnu ochranu a nemožno bez ďalšieho klásť na ťarchu manželovi, že procesne zavinil toto konanie, nakoľko procesné podmienky konania sa riadia režimom CMP, ktorý vylučuje použitie čl. 5 CSP v spojení s ustanovením § 256 CSP. Súd poukázal na charakter nesporeného konania, ktorého východiskovým princípom je ochrana verejného záujmu, v dôsledku ktorého nie je možné uplatňovať sankčnú funkciu trov konania, ktorá by sa mala určovať s prihliadnutím na zásadu úspechu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal súd za to, že v konaní neboli splnené podmienky pre priznanie náhrady trov konania navrhovateľke podľa ustanovenia § 55 CMP, kedy by spravodlivosť priznania náhrady trov bola odôvodnená okolnosťami prípadu.

26. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie manžel navrhovateľky a uviedol, že primárne je pri rozvoде potrebné rozhodnúť, či manželstvo rozviesť alebo nie, pričom okrem dieťaťa ide hlavne o majetok, keď je známe, že v praxi sa v súvislosti s manželstvom realizuje veľa podvodov. Mal za to, že je absolútne nepostačujúce preveriť doklady súvisiace so vznikom manželstva, pretože samotné doklady, vrátane sobášneho listu pri takýchto podvodoch bývajú väčšinou v poriadku, ale ak sú pochybnosti o legálnosti vzniku manželstva, resp. o tom, či nejde o podvodne uzatvorené manželstvo za účelom získania majetku, peňazí, občianstva, rôznych výhod, teda tzv. manželstvo z rozumu, súd je povinný to riadne prešetriť v konaní, vytýčiť pojednávanie, vykonať dokazovanie, vrátane znaleckého dokazovania. Tvrdil, že jeho manželka uzatvorila manželstvo s ním podvodne, aby ho využila a okradla o peniaze, manželku označil za osobu, ktorá svojimi schopnosťami nikdy nič sama významne nedosiahla, nevládla si spraviť ani vodičský preukaz a nevie poskytnúť riadnu starostlivosť ich dcére. Namietal, že pojednávanie v predmetnej veci, ktoré sa konalo dňa 10.10.2024 bolo nelegitímne a z tohto dôvodu považoval rozsudok za neplatný, nezákonný a nespravodlivý. Uviedol, že zápisnica o pojednávaní zo dňa 27.10.2022 je v rozpore so zvukovým záznamom.

Bol toho názoru, že konajúca sudkyňa cielene a vedome napomáhala jeho manželke a obhajovala jej konanie, dokonca aj klamstvami a jeho poškodzovala a znevažovala. Za závažný fakt označil správanie sudkyne, ktoré bolo v zhode s vyjadreniami jeho manželky v tom zmysle, že za peniaze, ktoré mu ukradla cez známosti, a hlavne cez podnikateľa, si zabezpečila rozsudok vo svoj prospech. Vyjadril nespokojnosť s tým, že konajúca sudkyňa v rozsudku neuvádzala a nespomínala všetky jeho vyjadrenia, obvinil ju z klamstva, zavádzania, ako aj ignorovania množstva jeho vyjadrení, konkrétnych faktov a skutočností, ktoré sú jednoznačne v jeho prospech. Konštatáciu sudkyne, že nemusí zohľadňovať každý argument považoval za účelovú snahu ignorovať podstatné skutočnosti s tým, že sudkyňa svojvoľne rozhodla, aký dôkaz, či vyjadrenie použije, čím došlo k zneužitiu právomoci. Poprel, že by mu sudkyňa nadávala do cvokov, či psychopatov, ale mal za to, že bolo evidentné, že druhá strana to z jej vyjadrení na pojednávaní pochopila a vyplýva to aj z jeho informácií o tom, ako sa po tomto pojednávaní vyjadrovala. Rozumel tomu, že pre objektívne rozhodnutie nie je rozhodujúce, ako to vnímal, nejde o žiadnu jeho vzťahovačnosť, ale o snahu sudkyne ho znevažovať. Tvrdil, že nepravdivé a zavádzajúce vyjadrenia v rozsudku mu ublížili a sudkyňa v bode 118 urobila závery, napriek tomu, že nemá ani len potrebnú kvalifikáciu.

Chyby, ktoré urobil si vedel na rozdiel od manželky vždy priznať. Práve manželka sa vyjadrila v tom zmysle, že ona sa nepotrebuje a nechce meniť, zlepšovať, teda ona je tá dokonalá bez chýb, čo je podľa jeho názoru nesporný dôkaz totálnej absencie sebareflexie a vážny príznak toho, že nie je v poriadku. Na rozdiel od nej sa on chce stále zlepšovať, meniť sa, a to aj napriek krutostiam, ktoré mu manželka spôsobovala. Poukázal na to, že manželka na pojednávaní dňa 27.10.2022 potvrdila, že na kúpu domu chcela použiť finančnú čiastku 130.000,- Eur, ktoré mu ukradla. Uviedol, že už dlhú dobu má krásny vzťah s mladšou ženou, ktorá ho miluje a túži s ním žiť. Z bahná a utrpenia, ktoré mu spôsobila manželka sa výrazne posunul niekam, kam ona nedokáže. S rozsudkom nesúhlasil nie preto, že by chcel zostať v manželstve, ale ide mu o spravodlivosť.

Uviedol, že matke na maloletej nikdy nezáležalo, bila ju železným obuvákom a vedome tolerovala aj to, že ju najstaršia dcéra s jej priateľom kruto týrali bitím a hladom. Poprel, že by maloletej povedal, že je „tučná sviňa“, pričom to bola manželka, ktorá maloletej hovorila, že má nadváhu a aby schudla, hoci jej sama bola zlým príkladom aj v životospráve. Tvrdil, že manželka ho týrala, bila až ho vyštvala z bytu v H. a ukradla mu peniaze.

Nesúhlasil so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky (ktorú označil za morálne skazenú osobu, plnú zlej energie) a ani s výškou výživného na maloletú. Označil sa za odborníka, avšak kvôli zdravotným problémom nepoužiteľným. Nemôže pracovať v administratíve, pretože pre takúto prácu nemá kvalifikáciu, navyše kvôli chrbtici nevládze dlho sedieť a kvôli stredomorskej fam. horúčke máva dva krát do mesiaca po dobu cca 4-5 dní ataky s horúčkami, kŕčmi. Poukázal na svoj nepriaznivý zdravotný stav s častými vírusovými ochoreniami s horúčkami, pre ktorý je vylúčený, aby mohol vykonávať zárobkovú činnosť, čo vyplývalo aj z lekárskeho nálezov a potvrdení. V telefonáte so Sociálnou poisťovňou mu bolo vysvetlené, že ak ide o pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 70%, presné percento neuvádzajú. Uviedol, že jeho výdavky na lieky sú v priemere vo výške 350,- Eur a kvôli liečbe musí sedem krát denne jesť a nemôže chcieť, aby mu všetko platila priateľka. Priateľka je ochotná pomôcť nielen jemu, ale aj maloletej, keďže nemá deti, sama si platila štúdium v zahraničí, kúpila si auto a ovláda dva svetové jazyky na úrovni expert. Žiadal, aby mu bolo umožnené riešiť zdravotné problémy maloletej, pretože pozná špičkových lekárov. Poprel, že by chcel maloletú liečiť iba nutridrinkami. Bol toho názoru, že manželka by si mala uvedomiť, že maloletú nevláda a nevie jej zabezpečiť špecialistov, nemá auto, ani vodičský preukaz.

Tvrdenia sudkyne o jeho účelovom a obštrukčnom konaní považoval za nepravdivé a zavádzajúce s cieľom poškodiť ho. Uviedol, že napriek jeho žiadosti o nenariaďovanie pojednávania počas letných prázdnin a žiadosti o doručovanie všetkých písomností iba na emailovú adresu z dôvodu jeho neprítomnosti v mieste bydliska, mu sudkyňa poslala nejakú písomnosť na jeho adresu, hoci vedela, že sa o tom nedozvie a uplatnila fikciu doručenia. Navyše vytyčila pojednávanie v období, o ktorom vedela, že sa nenachádza vo svojom bydlisku a predvolanie na pojednávanie mu síce odoslala na email, ale na zabezpečenie svojej účasti na pojednávaní mal iba tri pracovné dni. Mal za to, že sudkyňa takýmto konaním porušila zákon. Porušenie zákona sudkyňou vzhliadol aj v tom, že mu ani deň pred plánovaným pojednávaním vedome nezaslala žiadne vyrozumienie k jeho návrhu na prerušenie konania.

Namietal tvrdenia sudkyne v rozsudku o príjme jeho manželky, ktorý nie je vo výške 1.200,- Eur, ale v skutočnosti je jej čistý mesačný príjem vo výške 2.016,80 Eur. Neakceptoval vyjadrenia maloletej, ktorá hovorí iba to, čo jej povie matka, a ani vyjadrenia psychologičky I. z viacerých dôvodov a tiež preto, že je manželkou znalca I.. Mal za to, že doručené výtlačky nepredstavujú oficiálny dokument súdneho rozhodnutia, ale sú iba neoficiálnymi výtlačkami, ktoré nie je povinný považovať za súdne rozhodnutie. Uviedol, že nemal k dispozícii autorizovaný súbor (opatrený elektronickým podpisom), preto nemôže mať istotu, že obsah doručených výtlačkov je úplne zhodný s obsahom autorizovaného súboru. Skutočnosť, že mu súd poslal neautorizované, nepreverené výtlačky namiesto riadneho „rozhodnutia“ považoval za znepokojujúce a z princípu odborného hľadiska za neakceptovateľné. Napriek tomu, že súd rozsudok vyhlásil dňa 10.10.2024, na zákazníkovej linke Slovenskej pošty mu bolo oznámené, že úradná zásielka bola podaná dňa 19.12.2024, teda nerozumel tomu, prečo tomu tak bolo. Zdôraznil, že J. P. (uznávanej odborníčke v algeziológii) neplatí žiadne peniaze, a to za celé obdobie, po ktoré ho lieči. Poukázal na to, že sudca je zo zákona povinný riadne vykonávať dokazovanie. Akékoľvek obhajovanie ktorejkoľvek strany je neprípustné, ide o hrubé porušenie povinnosti sudcu a o zneužitie jeho právomoci. V rozsudku je v zmysle zákona povinný sa vyjadrovať iba pravdivo, pričom tvrdenia, vyjadrenia a rozhodnutia sudcu musia byť overené hodnovernými dôkazmi. Pokiaľ tomu tak nebolo, považoval to za dôkaz o zaujatosti sudkyne voči nemu, ale aj za dôkaz zneužitia právomoci. Namietal, že v predmetnej veci nešlo o spravodlivý proces, preto je nutné vyvodiť dôsledky a neodkladne vykonať nápravu vo veci. S poukazom na právoplatné rozhodnutie súdu BA V. ohľadom toho, že nepotrebuje navštevovať žiadneho psychiatra a užívať žiadne psychiatrické lieky, teda je normálny, na rozdiel od manželky, nemala sudkyňa J. G. právo ho svojimi vyjadreniami znevažovať a tým výrazne napomáhať druhej strane.

Manžel navrhovateľky tvrdil, že mu navrhovateľka odmietla poskytnúť potrebné doklady a pustiť ho do bytu v H., ktorého je vlastníkom a v ktorom aktuálne býva ona. Uviedol, že mu navrhovateľka pred sobášom zatajila podstatné skutočnosti a síce, že nie je schopná riadneho citového vzťahu so žiadnym mužom, pričom svoju neschopnosť mať niekoho naozaj rada mu vysvetlila nedostatkom rodičovskej lásky, nevhodným vzorom zo strany jej otca, tým, že ju od malička komandovala jej staršia sestra a hlavne tým, že ju v detstve a puberte intímne, sexuálne obťažoval hebefil z jej rodiny, ktorý jej navrhoval aj spoločný život. Bol toho názoru, že navrhovateľka chce mať dieťa vo svojej starostlivosti iba kvôli osobnému prospechu, pretože jej ide o to, aby získala hodnotnú nehnuteľnosť a mala zabezpečené to, čo potrebuje a dieťa jej slúži iba na krytie. Pokiaľ zneužívaný, podvedený muž právne nenapadne takéto podvodné konanie, súdy pri rozdeľovaní majetku (BSM) prihliadajú aj na to, u koho je dieťa. O navrhovateľke sa vyjadril ako o „zlatokopke“, ktorá pred manželstvom v podstate nič nemala, nevlastnila žiadnu nehnuteľnosť, pričom aktuálne je jej meno vedené na dvoch listoch vlastníctva k dvom bytom v hodnote niekoľko stotisíc Eur, hoci v čase nadobudnutia bytov nevykonávala žiadnu zárobkovú činnosť a deti s ním mala iba pre dosiahnutie svojich cieľov. Tvrdil, že navrhovateľka sa o deti nikdy nestarala viac ako on, a to ani v čase, keď boli novorodenci, i keď ich nejaký čas kojila a poskytla im aj nejakú starostlivosť, on napriek tomu, že pracoval, v noci bol pri deťoch, aby sa navrhovateľka vyspala. Vinil ju z toho, že v čase, keď už deti boli v škôlke, mala titul Ing., bola zdravá, atraktívna, nechcela nikde pracovať, ale tajne chodila za nejakými mužmi a neoprávnene si odložila viac ako 130.000,- Eur. Navrhovateľku obvinil z toho, že mu poškodila chrbticu tak, že musel ísť na operáciu, ďalej z nevery, ktorej sa mala dopustiť na liečení v kúpeľoch (ktoré ani nepotrebovala) a ku ktorej sa mu mala priznať, hoci na pojednávaní dňa 27.10.2022 klamala, že ho nepodvádzala, ale, že to bolo iba „muckanie“, čo sudkyňa v zápisnici označila „iba za nežnosti“. Bol toho názoru, že navrhovateľka ako vysoko inteligentná žena na ňom zrealizovala vysoko inteligentný podvod, spočívajúci v tom, že si ho účelovo vybrala jednak preto, lebo si zistila, že jeho nebohí rodičia vlastnili okrem veľkého domu s pozemkom aj iné nehnuteľnosti, ale aj pre jeho vlastnosti (vedel zarobiť peniaze, nepil, nefajčil, bol ambiciózny) a dobré srdce. Do manželstva ho plánovane zaviazala tehotenstvom a udržala ho v ňom podvodne ďalšími dvoma deťmi až dokiaľ jej to vyhovovalo. Navrhovateľku obvinil nielen z ukradnutia mu peňazí, ale aj z toho, že ho podvodne dostala

do vyšetrovacej väzby, či z toho, že zatiaľ, čo si ona užíva pekný, veľkometrážny a zrekonštruovaný byt, on užíva zničený byt po nájomníkoch.

Mal za to, že neexistuje žiaden dôvod na to, aby mu navrhovateľka neumožňovala stretávať sa s maloletou, že maloletej spoločné bývanie s navrhovateľkou škodí, čo preukazujú jej psychické problémy a problémy s príjmom potravy a tiež, že navrhovateľka dáva maloletej zlý príklad, ničí jej charakter a osobnosť a naučila ju geniálne klamať. Potvrdil, že aktuálne nemá dobré zdravie. Vyjadril presvedčenie, že ak sa mu zlepší finančná situácia, bude mať viac jedla, lepšiu liečbu a pod., bude znovu fyzicky zdatnejší.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil.

27. K odvolaniu manžela navrhovateľky sa vyjadril kolízny opatrovník a uviedol, že zotrváva na svojich písomných a ústnych vyjadreniach v rámci konania. Mal za to, že úprava práv a povinností rodičov k maloletej na čas po rozvoďte je v jej záujme, a preto navrhol odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

28. K odvolaniu manžela sa vyjadrila navrhovateľka tak, že v spoločnej domácnosti nežijú už takmer 6 rokov a vzhľadom na vážne narušený a trvalý rozvrat vzťahov medzi ňou a manželom nie je možné očakávať obnovenie manželského spolužitia. Poprela všetky manželove obvinenia týkajúce sa jej osoby, ich detí a rodiny. Vylúčila, že by sa voči manželovi dopustila akéhokoľvek podvodu, či mu ukradla 130.000,- Eur, ktoré nikdy ani nemali. Poukázala na manželov dlhodobý zlý zdravotný stav, ktorý mu bráni v riadnej starostlivosti o maloletú. Navrhla, aby odvolací súd odvolanie manžela zamietol a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

29. Manžel navrhovateľky v odvolacej replike namietal, že doručené výtlačky nepredstavujú oficiálne dokumenty, ale len neoficiálne výtlačky, ktoré nie je povinný považovať za to, za čo sú „deklarované“. Teda list zo súdu B5-61P/186/2021-742 a príloha „vyjadrenie kolízneho opatrovníka k odvolaniu“. Žiadal, aby mu vyššie uvedené dokumenty, ale aj všetky ostatné, boli doručené s podpisom osoby zodpovednej za správnosť vyhotovenia, resp. kompetentnej osoby, ktorá po vytlačení obsahu súboru vykonala preverenie zhody obsahu a kvality čitateľnosti pred vložením do obálky. Bol toho názoru, že kolízny opatrovník nekoná v záujme maloletej (a je spoluzodpovedný za poškodzovanie jej zdravia), ale v záujme matky, ktorá sa zneužívaním maloletej okrem iného snaží získať do vlastníctva jeho veľkometrážny byt v H. vrátane jeho vybavenia. Manželku označil za neempatickú, nespontánnu, tichú, falošnú, zákernú, vnútorne nešťastnú a nespokojnú ženu, ktorá bez problémov klame. Tvrdil, že maloletá nebude pri svojej matke (jeho manželke) nikdy šťastná, lebo jeho manželka za celý svoj život nevedela urobiť šťastným žiadneho muža. Uviedol, že manželka mu úmyselne roky znemožňuje prístup k maloletej, aby v rámci jej podvodných aktivít mohla špekulatívne a účelovo tvrdiť, že by to mala byť ona, komu bude maloletá zverená do starostlivosti a ona bude spravovať jej majetok, ktorý je v podstate iba z jeho prostriedkov, teda reálne ide o jeho majetok, o ktorý ho chce takto obrať. Mal za to, že konajúca sudkyňa podstatne napomáhala manželke, preto neakceptuje rozsudok, ktorý je nesporne iba v záujme manželky a obsahuje nepravdivé a zavádzajúce vyjadrenia. Tvrdil, že znalecký posudok ho nič nestál, pretože na tento jednorazový výdavok peniaze dostal a nemal ani žiadny náklad na cestu do Trnavy. Vyjadril nespokojnosť s tým, že zákonná sudkyňa mu vytýkala tento jednorazový poplatok za posudok, na ktorý dostal viazané peniaze a musel ich minúť na tento účel, či nutné ošetrovanie chrupu, ale manželke nevytýkala nehospodárne vynakladanie peňazí, o. i. nešetrné míňanie drahých energií, vrátane vody, predovšetkým teplej, ktorá patrí medzi najdrahšie položky, keď manželka spotrebuje sedemkrát viac tejto veľmi drahej položky ako on. Nesúhlasil s výškou určeného výživného na maloletú a ani s odôvodnením súdu, podľa ktorého má ako plný invalid so zníženou pracovnou schopnosťou nad 70% s vážnymi diagnózami a s vážnymi zdravotnými problémami, ktoré mu v podstatnej miere spôsobila práve manželka, pri ktorých užíva veľmi silné lieky, ktoré majú uspávajúci, utlmujúci účinok, pracovať. Rozhodnutie súdu aj v časti výživného považoval za nesprávne, nezákonné a priečiace sa elementárnej logike. Vyjadrenia zákonnej sudkyne, ktorými zdôvodňuje výživné považoval o. i. za znevažovanie jeho osoby vrátane jeho utrpenia. V súvislosti s vážnymi zdravotnými problémami maloletej s prijímaním potravy a psychickými problémami uviedol, že odporúčaným postupom je, aby bol pacient v prvom rade vyšetrený gastroenterológom, ktorý pokiaľ vylúči konkrétne vážne ohorenia, tak je potrebná liečba dietológom, a nie výživovým poradcom, ako to realizuje v rozpore s odporúčaniami lekárov manželka. Za nehorázne označil konštatovanie kolízneho opatrovníka, že maloletá dlhodobý prejavuje záujem zostať v starostlivosti matky. Bol toho názoru, že vzhľadom k tomu, že maloletá je veľmi dlho pod úplnou kontrolou matky, z vedeckého hľadiska o slobodnom rozhodovaní nemôže byť ani reč.

30. Kolízny opatrovník v odvolacej duplike uviedol, že zotrúva na svojich písomných a ústnych vyjadreniach v rámci konania. Poukázal na to, že maloletá dlhodobo prejavuje záujem zostať v starostlivosti matky, opakovane sa tak vyjadrila a počas pohovoru dňa 29.01.2025.

31. Manžel navrhovateľky v odvolacej replike uviedol, že navrhovateľka sa opakovane zavádzajúcim spôsobom snaží navodiť dojem, že je klamár a všetko si vymýšľa. Navrhovateľku označil za klamátku. Tvrdil, že ho navrhovateľka v minulosti zastráňovala známostami, vrátane konkrétneho podnikateľa, ktorý v zmysle jej vyjadrení je schopný zariadiť aj ovplyvnenie tohto súdu. Uviedol, že pokiaľ by ho mala navrhovateľka rada, tak by mu skutočnosti o Q. L. R. povedala na začiatku, keď ho spoznala, aby mu dala možnosť sa rozhodnúť, či chce za takých okolností vzťah s ňou a nemala mu to zatajiť pred uzatvorením sobáša, čo považuje za jej podvodný úmysel. Považoval to za dôkaz nielen toho, ako navrhovateľka klame, ale aj toho, že súd prvej inštancie konal a rozhodol nesprávne, nespravodlivo a nezákonne. Zastavenie konania vedeného pod sp. zn. 59Pc/24/2024 vnímal ako poškodzujúce nielen jeho, ale aj navrhovateľku. Trval na spravodlivosti a obnovení konania, ktoré bolo podľa jeho názoru nezákonne zastavené. Prehlásil, že kvôli navrhovateľke, konkrétnym okolnostiam a faktom má dôvodné obavy o svoj život, keď aj v minulosti sa mu vyhráňala a zastráňovala ho v tom zmysle, že ho cez známosti dostane do väzenia, kde príde o život. Opätovne uviedol, že pojednávanie konané dňa 10.10.2024 o 12:30 hod. považuje za nelegitímne a z tohto dôvodu rozsudok za neplatný a nezákonný. Dodal, že všetky jeho vyjadrenia sú pravdivé. Poukázal na to, že zo zdravotných dôvodov nie je schopný reálne vykonávať žiadnu zárobkovú činnosť, jeho jediný príjem je invalidný dôchodok a bez finančnej pomoci ochotných ľudí by neprežil. Bol toho názoru, že dostatočne dokázal, že výživné mu ohrozuje aj samotný život. Ďalej poukázal na odborný názor uznávanej AK, ktorý bol aj zverejnený, že výživné možno zrušiť aj z dôvodu, ak dieťa odmieta spolupracovať s rodičom, komunikovať, prejavovať primeranú úctu, rešpektovať rodiča, pochopiteľne, teda byť s ním osobne. Uviedol, že k navrhovateľke nemá dôvod mať žiadnu úctu, naopak vzhľadom k jej konaniu súhlasí s odbornými názormi, že si zaslúži opovrhnutie. Poprel, že by sa s navrhovateľkou dohodol na tom, že nebude pracovať. Tvrdil, že navrhovateľka mu nedala ani trochu skutočnej lásky, nikdy jej na ňom nezáležalo a dokonca, keď kvôli nej v jej blízkosti kruto trpel, tak ho aj svojím neverbálnym prejavom presvedčila, že jej jeho utrpenie spôsobuje uspokojenie. Bol toho názoru, že navrhovateľka manipuluje maloletú v jej prospech. Trval na tom, aby sa navrhovateľka podrobila ním požadovanému vyšetreniu s využitím spoľahlivej vedeckej metódy a odpovedala na jeho otázky, ktoré jej položí uznávaný, nezávislý expert (najlepšie zo zahraničia) v súvislosti s jeho tvrdením, že týrala ona jeho a nie on ju.

32. Kolízny opatrovník zotrval na svojom písomnom stanovisku, v ktorom sa vyjadroval k odvolaniu manžela navrhovateľky.

33. Navrhovateľka v odvolacej duplike uviedla, že zotrúva na všetkých svojich doterajších písomných a ústnych vyjadreniach v rámci tohto konania. Hoci súd manžela zbavil obvinenia a nariadil mu ústavnú psychiatrickú liečbu, nič to nemení na tom, že trvá na svojich výpovediach v rámci trestného konania, ktoré sú pravdivé. Uviedla, že manželove tvrdenia sú nepravdivé a zavádzajúce. Poprela, že by ju v detstve niekto intímne obťažoval, či, že by niečo takéto povedala manželovi. Poprela tiež, že by sa manželovi vyhráňala, zastráňovala ho známostami, či týrala. Poukázala na to, že maloletej sa snažila zabezpečiť najlepšiu odbornú pomoc (Centrum Psyché v Bratislave, Psychiatrický stacionár pre liečbu poruchy príjmu potravy v NÚDCH na Kramároch, zaobstaraním psa z útulku, individuálne stretnutia so psychologičkou, nutričnou špecialistkou a peer konzultantkou, a pod.) a neľutuje žiadne peniaze, ktoré použila s tým, že ak to bude potrebné, naďalej jej bude hradíť liečbu (podotkla platiť za liečbu a nie za potvrdenia, ako to uvádza manžel).

34. V ďalšom písomnom podaní manžel navrhovateľky požiadal o zmenu miestnej príslušnosti súdu z dôvodu vhodnosti na Krajský súd v Bratislave, alebo v prípade, ak to z technických dôvodov (po organizačných zmenách v súdnictve) nie je možné, aspoň o pojednávanie tejto kauzy (pri ponechaní kauzy Krajskému súdu v Trnave) v rámci tohto odvolacieho konania v Bratislave, a to najmä z dôvodov, pre ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4Ndc/11/2021 zo dňa 29.06.2021 na základe jeho požiadavky prikázal prejednanie veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 14P/27/2020 Okresnému súdu Bratislava V, teda predovšetkým vzhľadom k jeho zdravotným problémom. Uviedol, že z informácií poskytnutých mu informačným centrom Mestského súdu Bratislava

II pochopil, že prakticky je možné pojednávanie v rámci tohto konania zrealizovať aj v budove Mestského súdu Bratislava II.

35. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka manžel navrhovateľky uviedol, že trvá na všetkých svojich vyjadreniach a požiadavkách. Mal za to, že kolízny opatrovník nepredložil žiadne konkrétne námietky, argumentácie, či vyjadrenia voči jeho konkrétnym tvrdeniam, napriek tomu, že ide aj o veľmi závažné záležitosti, dokonca aj také, pri ktorých nemá žiadne pochybnosti, že v zmysle zákona je kvôli nim neprípustné, aby maloletá mohla byť v starostlivosti navrhovateľky.

36. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – účastníkom konania (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP) s výnimkou výroku V. (§ 355 ods. 2 CSP, § 357 písm. n) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je výrokoch I., II., IV. vecne správny, v dôsledku čoho sú splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1, 2 CSP), vo výroku III. je potrebné ho čiastočne zmeniť (§ 388 CSP) a zároveň odvolanie manžela navrhovateľky voči výroku V. odmietnuť (§ 386 písm. c) CSP).

37. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie je rozvod manželstva a úprava výkonu práv a povinností rodičov k maloletej na čas po rozvode manželstva, keď súd prvej inštancie manželstvo účastníkov rozviedol, zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, rozhodol o tom, že matka bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, rozhodol o výživnom, styk otca s maloletou neupravil, návrhy manžela na prerušenie konania zamietol a zároveň rozhodol o trovách konania. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie.

38. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

39. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

40. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý manželstvo účastníkov konania rozviedol a na čas po rozvode zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a styk otca s maloletou ponechal neupravený odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatnených požiadaviek a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, stotožňujúc sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi.

41. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., IV. týkajúce sa manželom navrhovateľky v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súdom prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na

podstatné (zásadné) otázky a námietky účastníkov a zároveň sa vyčerpávajúco vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie vo vyššie uvedených výrokoch. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že manžel navrhovateľky sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie týkajúcimi sa tak rozvodu manželstva ako aj zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, či neupravením styku maloletej s otcom nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré vyhovel návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva a rozhodol o zverení maloletej na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, jej oprávnení a povinnosti maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, ako aj tie, pre ktoré styk otca s maloletou ponechal neupravený. Napadnutý rozsudok tak v vedených častiach nie je postihnutý vadou nepreskúmateľnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia.

42. Pokiaľ manžel navrhovateľky vyjadruje nespokojnosť s tým, že konajúca sudkyňa v rozsudku neuvádzala a nespomínala všetky jeho vyjadrenia, ktoré boli v jeho prospech, ako aj nespokojnosť s konštatáciou sudkyne, že nemusí zohľadňovať každý argument, čo považoval za účelovú snahu ignorovať podstatné skutočnosti a vnímal to ako svojvoľné rozhodnutie sudkyne, aký dôkaz, či vyjadrenie použije, čím podľa jeho názoru došlo k zneužitiu právomoci odvolací súd uvádza, že Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. sp. zn. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 163/2015 zo 17. marca 2016). Z pohľadu logiky a argumentačnej súdržnosti nebolo možné odôvodneniu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vytknúť závažné nedostatky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkou a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Odvolacia námietka odvolateľa, týkajúca sa nedostatku obsahových náležitostí napadnutého rozhodnutia, preto nemohla obstať, rovnako ako ani argument o porušení práva na spravodlivý proces.

Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Argumentácia súdu prvej inštancie je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu je zrejmé, z akých skutkových zistení a úvah vychádzal, keď dospel k záveru o rozvode manželstva, zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky s jej oprávnením maloletú zastupovať a spravovať jej majetok ako aj k záveru o neupravení styku otca s maloletou.

43. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými aj právnymi závermi prvoinštančného súdu pri rozhodnutí o rozvode manželstva, ktoré správne považoval za riadne uzatvorené a platné. Osvojil si skutkový záver, že medzi manželmi došlo k trvalému a vážnemu rozvratu manželského spoluzitia, ktoré prestalo plniť svoju funkciu, pričom spolu fyzicky nežijú už od 01.04.2019, keď bol manžel vzatý do väzby. Odlúčenie a zánik citového puta medzi manželmi bol riadne preukázaný. Za stavu, keď manželstvo už dlhodobo neplní žiadnu zo svojich funkcií a keď navrhovateľka kategoricky odmieta obnovenie manželského spoluzitia, ktoré skutočnosti zdôraznila nielen pred súdom prvej inštancie, ale aj vo vyjadrení v odvolacom konaní, odvolací súd považoval rozvod manželstva za správny. Odvolací súd tu poukazuje na ustanovenie § 1 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo, po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom. Pokiaľ tak u existujúceho manželstva vývoj vzťahu medzi členmi tohto partnerského zväzku spôsobí, že pôvodný účel, pre ktorý bolo manželstvo uzavreté sa vytratil a dôvody pre dobrovoľné a slobodné zotrvávanie v manželskom zväzku pominuli,

neexistuje rozumný dôvod takýto formálny vzťah zachovávať. V danej veci z vykonaného dokazovania je nepochybne preukázané, že manželstvo medzi účastníkmi je trvalo rozvrátené a neplní svoj účel, manželia nežijú v spoločnej domácnosti. Odvolací súd poukazuje na jednoznačné a nemenné stanovisko navrhovateľky, ktorá trvá na rozvoze manželstva, nemá záujem o obnovenie manželského spolužitia. Navrhovateľka uviedla svoj dôvod pre rozvod manželstva a z jej postojov je zrejmé, že je pevne rozhodnutá, že s manželom nechce ďalej žiť v manželstve, pričom k zmene jej názoru, ako ani k obnoveniu manželského spolužitia ju nemožno žiadnym spôsobom nútiť. Správne súd prvej inštancie zhodnotil, že rozvod manželstva nebude proti záujmom maloletej, nakoľko bude uchránená pred rodičovskými a partnerskými konfliktmi, ktoré sa odohrávali medzi manželmi a bolo pri nich prítomné aj násilie, dokonca smerované aj voči maloletej. Takže odvolací súd mal za to, že manželstvo nemôže naďalej plniť svoj účel, vytvárať harmonické, trvalé životné spoločenstvo a rodinné prostredie pre maloletú, zabezpečujúce tak potreby manželov ako i maloletého dieťaťa.

44. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti súd prihliada predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ktorým je jeho zdravý psychický a fyzický vývoj a nie na subjektívne predstavy rodičov o realizácii svojho výchovného pôsobenia.

45. Čo sa týka zverenia maloletej na čas po rozvoze do osobnej starostlivosti matky, maloletá jednoznačne deklarovala vôľu zotrvať v starostlivosti matky. Emocionálne väzby na matku sú silné a stabilné, čo súd správne považoval za rozhodujúce. K výhradám manžela navrhovateľky ohľadom vlastností matky, pre ktoré podľa jeho názoru nie je schopná zabezpečiť starostlivosť o maloletú odvolací súd uviedol, že nebolo preukázané, že by matka nevládala zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú zodpovedajúcu jej fyzickému a psychickému vývinu. Otca z osobnej starostlivosti o maloletú diskvalifikuje o. i. nielen prejavovaná vôľa maloletej, ale aj jeho nepriaznivý zdravotný stav, čo sám potvrdil v podanom odvolaní.

Vo vzťahu k oprávneniu a povinnosti matky maloletú zastupovať a spravovať jej majetok manžel navrhovateľky nevzniesol žiadnu konkrétnu námietku a ani odvolací súd nevzhladol potrebu rozhodnúť inak.

46. Odvolací súd sa nestotožňuje s vyjadrením manžela navrhovateľky, že mu navrhovateľka bezdôvodne neumožňuje stretávať sa s maloletou, ktoré zostalo v rovine ničím nepodloženého tvrdenia a poukazuje na to, že zodpovednosť za to, že dieťa odmieta otca (tak, ako je tomu v danej veci) nemožno pripísať matke, ale tento jav môže byť podmienený množstvom rôznych príčin, pričom najčastejšou a najvplyvnejšou príčinou sú vlastnosti a správanie sa na strane odmietaného rodiča (v tomto prípade otca). Nebolo sporné, že maloletá sa s otcom nestretáva od roku 2019, pričom deklarovala svoju vôľu, že takto jej to vyhovuje, kontakt s otcom by jej bol veľmi nepríjemný vzhľadom na spomienky týkajúce sa spolužitia s ním, ktoré spolužitie bolo veľmi stresujúce. Nevylúčila prípadnú zmenu svojho odmietavého postoja k otcovi, čo však podmienila zmeneným postojom otca (teda uvedením si a priznaním si ako sa k nej a jej rodine správal a úprimným ospravedlnením sa), ku ktorému však počas celého konania nedošlo, čo sa prejavilo na prezentovanom nezájme maloletej sa s otcom stretávať. Akákoľvek úprava styku otca s maloletou (ktorá je takmer plnoletá) za danej situácie, keď maloletá otca odmieta (z dôvodu jeho správania sa v minulosti) a obáva sa s ním stretnúť, by bola kontraproduktívna, zároveň by bola v rozpore s jej záujmom, ktorý je v tomto prípade záujmom prioritným a mohla by mať negatívny vplyv na duševný a psychický stav maloletej.

47. Vzhľadom na vek maloletej blízky veku dospelosti a s tým spojenou rozumovej vyspelosti bolo nutné názoru dieťaťa venovať náležitú pozornosť, pretože akékoľvek rozhodnutie, ktoré by nezohľadnilo názory dieťaťa alebo im nevenovalo primeranú pozornosť zodpovedajúcu veku a úrovni dieťaťa, upiera dieťaťu možnosť ovplyvniť určenie jeho najlepšieho záujmu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo/492/2015 z 22.06.2016). Odvolací súd nevzhladol žiadne pochybnosti v tom, že by maloletá vzhľadom na svoj vek nevedela náležite posúdiť, čo je v jej záujme, preto námietku manžela navrhovateľky, ktorý neakceptoval vyjadrenia maloletej, ktorá podľa jeho názoru hovorí iba to, čo jej povie matka vyhodnotil ako nedôvodnú. Záujem dieťaťa je popredným hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Najlepší záujem dieťaťa môže podľa svojej povahy a závažnosti prevážiť nad záujmom rodiča.

48. Žiada sa dodať, že nielen prejavovaný názor maloletej, ale ani ostatné výsledky dokazovania nenasvedčujú vhodnosti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti otca a v prípade zverenia do osobnej starostlivosti matky, konkrétnej úpravy styku maloletej s otcom, ktorý ani v odvolaní konkrétnu úpravu styku s maloletou nenavrhol.

49. V ďalšom sa odvolací súd zaoberal odvolaním napadnutým výrokom o výživnom a po preskúmaní veci dospel k záveru, že v tejto časti je odvolanie manžela navrhovateľky čiastočne dôvodné.

50. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

51. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

52. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

53. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

54. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

55. K inštitútu výživného pre maloleté dieťa treba pristupovať ako k bazálnemu právu dieťaťa, na ktorom sa majú podieľať obaja rodičia. V zmysle § 28 Zákona o rodine je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 Zákona o rodine.

56. Konkrétne výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

57. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť

o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery.

58. Určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Iný výklad by viedol k rozporu so záujmami dieťaťa, ktorému sa výživné priznáva (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 50/2017). Každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 87/2017, 3 Cdo 226/2017). Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 50/2017, 3 Cdo 88/2017). V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 226/2017, 4 Cdo 148/2019).

59. V preskúmvanej veci odvolací súd po oboznámení sa s vecou je toho názoru, že súd prvej inštancie síce vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre určenie vyživovacej povinnosti na maloletú a odvolací súd aj v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav, avšak v otázke výšky výživného sa nezhoduje s právnymi závermi, ku ktorým dospel súd prvej inštancie, preto dospel k čiastočne odlišnému právnemu posúdeniu otázky výšky výživného na maloletú.

60. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania maloletá bola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie vo veku 16 rokov a opakovane navštevovala prvý ročník strednej školy z dôvodu svojich zdravotných problémov s poruchou príjmu potravy, s najväčšou pravdepodobnosťou v dôsledku zažitej krízy manželstva jej rodičov, ktorá sa prejavila aj na správaní otca voči jej osobe. Mesačné náklady spojené s výživou maloletého dieťaťa v zmysle vykonaného dokazovania súd uznal vo výške cca 500,- Eur na základe nasledovného vyčíslenia: príspevok na bývanie (podiel maloletej 113,47 Eur z celkových nákladov 226,93 Eur); matka ešte preukázala zvýšené náklady v súvislosti so starostlivosťou o maloleté dieťa v tom smere, že maloletá ma zdiagnostikovanú poruchu príjmu potravy a s ohľadom na nedostatočnú odbornú pomoc (nedostatok detských psychiatrov a psychológov, ako aj počet lôžok v rámci detskej psychiatrie) v rámci verejného zdravotníctva jej platí poradenský program „Chuť žiť“, a to 405,- Eur na 6 týždňov a odporúčaná doba kurzu je pol roka; 65,- Eur na stravu v škole a 200,- Eur na stravu doma, 50,- Eur na oblečenie, obuv a hygienu, 31,- Eur za internet a telefón. Z dokazovania bolo preukázané, že maloletá nosí okuliare a v súvislosti s problémami s chrupavkou v minulosti potrebovala lekársku starostlivosť. Taktiež bolo potrebné prihliadnuť na potrebu nákupu pomôcok a potrieb do školy, ako aj na mimoriadne výdavky na školské a mimoškolské činnosti (lyžiarsky výcvik 145,- Eur, stužková 60,- Eur polročne). Maloletá v čase konania navštevovala kurz anglického jazyka a volejbal.

Matka v priebehu konania zmenila zamestnanie - keď v čase podania návrhu bola zamestnaná v M. I. H., N., kde dosahovala priemerný čistý mesačný príjem v obdobnej výške ako u terajšieho zamestnávateľa - od januára 2024 došlo k zmene zamestnávateľa u matky, aktuálne je zamestnaná vo O. a. s. s príjmom 1.200 - 1.400,- Eur v závislosti od kvartálnych odmien, poberá rodinné prídavky a uplatňuje si daňový bonus na deti. Matka má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a v danom odbore aj pracuje. Matka mala uzatvorenú príkaznú zmluvu č. 22/1/10111/3, z ktorej súd zistil, že odmena za vykonanie tejto činnosti je vo výške 275,- Eur. V Živnostenskom registri Slovenskej republiky evidovaná nie je, keď ukončila podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania uvedených na dokladoch o živnostenskom oprávnení ku dňu 21.02.2015. V Obchodnom registri Slovenskej republiky ako konateľ alebo spoločník nie je evidovaná. O svojom zdravotnom stave referovala, že si nevyžaduje zvýšené náklady. Výdavky matky zahŕňali platby za byt, v ktorom žije, v sume 226,93 Eur vrátane elektriky, poplatkov v Orangei v sume 31,- Eur a bežné náklady (ošatenie, hygiena).

Otec je od 17.10.2004 invalidný dôchodca a výška ním poberaného invalidného dôchodku je 887,70 Eur. Pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 70%, sústavne trpí bolesťami chrbtice s vyžarovaním do oboch dolných končatín, chodí s oporou, berie veľké množstvo analgetík, nie je schopný sa na nič koncentrovať dlhobojšie, má ukončené vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa. V Živnostenskom registri Slovenskej republiky evidovaný nie je, keď ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania uvedených na dokladoch o živnostenskom oprávnení ku dňu 07.06.2004. V Obchodnom registri Slovenskej republiky ako konateľ alebo spoločník nie je evidovaný. Otec doposiaľ hradil výživné na plnoletého syna v sume 100,- Eur mesačne. Otec referoval, že má zvýšené náklady v súvislosti so svojím dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, keď len náklady na lieky na lekársky predpis aktuálne predstavujú sumu 140,- Eur, náklady na byt predstavujú 170,- Eur vrátane električky, pričom v byte nemá radiátory a je extrémne sporovlivý. Ako svoje ďalšie mesačné náklady uviedol holiča 25,- Eur, hygienu 40,- Eur, voľnopredajné lieky 100,- Eur, mobil a internet 35,- Eur, poplatok za vedenie účtu v banke 5,- Eur, výdavky spojené s pomocou, prevozom a doprovodom k lekárovi 100,- Eur, stravu 510,- Eur, ošatenie 30,- Eur, poisťku za byt a daň za byt mesačne 6,- Eur, opravy a kúpu elektrospotrebičov minimálne 100,- Eur, zubné oštiepenie 100,- Eur. Svoje mesačné náklady súdu vyčíslil na sumu 1.581,- Eur. Ďalej súdu uviedol, že byt, v ktorom žije, je v zlom stave, z dôvodu, že bol dlhodobou prenajímaný a uviedol, že potrebuje výmenu sprchového kúta, WC, že nemá radiátory, poukázal na zlé technické prevedenie v kuchyni ohľadne prípravy jedla. Z vykonaného dokazovania napokon vyplynulo pri pokuse o vykonanie šetrenia, že v byte sa otec zrejme nenachádza a nebýva, čo vyplýva aj z početných žiadostí otca o doručovanie všetkých písomností výlučne e-mailom za obdobie december 2023 - október 2024.

Rodičia majú v bezpodielovom spoluvlastníctve dva byty – jeden v H. a jeden v I. – H..

61. Odvolací súd pri hodnotení možností a schopností otca poukazuje na pokles jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a poberanie invalidného dôchodku v sume 887,70 Eur. Berúc do úvahy vysoký pokles schopnosti otca vykonávať zárobkovú činnosť a obmedzenia, ktoré mu prináša jeho nepriaznivý zdravotný stav (sústavné bolesti chrbtice s vyžarovaním do oboch dolných končatín, chôdza s oporou, užívanie veľkého množstva analgetík, neschopnosť dlhobojšej koncentrácie), limitujúci, resp. vylučujúci jeho účasť na trhu práce, mal odvolací súd za to, že nemožno vychádzať z toho, že je schopný aktuálne dosahovať nejaký potenciálny príjem. Preto pri určovaní výživného na maloleté dieťa vychádzal na strane otca z výšky ním poberaného invalidného dôchodku. Výživné na maloletú na čas po rozvoze odvolací súd určil sumou 215,- Eur, ktorá suma je zodpovedajúca vyššie uvedeným okolnostiam na strane otca, ako aj zárobkovým pomerom na strane matky.

62. Z aplikačnej praxe pri určení výživného by toto výživné malo byť určené vo výške 20 až 30% z príjmu otca a takáto výška výživného zodpovedá zaužívanej rozhodovacej praxi odvolacieho súdu, podľa ktorej výživné, ktoré hradí povinný rodič, by malo predstavovať 20 % - 30 % jeho čistého príjmu na všetky ním vyživované osoby (por. napr. rozhodnutia č. k. 11CoP/50/2021 z 30. novembra 2021, č. k. 26CoP/26/2021 z 19. mája 2021, č. k. 24CoP/64/2020 z 10. marca 2021, č. k. 23CoP/87/2018 z 20. mája 2019). Rozhodovanie v súlade s ustálenou judikatúrou je naplnením požiadavky spravodlivého procesu a princípu právnej istoty vyjadreného v čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP. Odvolací súd poukazuje na to, že určené výživné je súladné aj s „Metodikou pre výpočet výživného rodičov k deťom, tzv. tabuľkové výživné“ pri súčasnom rešpektovaní zhoršeného zdravotného stavu maloletej a s tým súvisiacich zvýšených výdavkov.

63. Spochybňovanie príjmu navrhovateľky nemá opodstatnenie, keď súd prvej inštancie vychádzal z potvrdení o príjme od zamestnávateľov navrhovateľky, príkaznej zmluvy a poberania daňového bonusu (špecifikovaných v bode 93 rozhodnutia súdu prvej inštancie).

64. Podľa § 355 ods. 2 CSP, proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

65. Podľa § 357 CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o:

- a) zastavení konania,
- b) odmietnutí podania vo veci samej,
- c) odmietnutí žaloby na obnovu konania,
- d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,
- e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1,

- f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia,
- g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku,
- h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,
- i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,
- j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia,
- k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva,
- l) zabezpečení dôkazného prostriedku,
- m) nároku na náhradu trov konania,
- n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164,
- o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia,
- p) postúpení právomoci do cudziny.

66. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

67. V zmysle všeobecnej úpravy Civilného sporového poriadku je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ak to zákon pripúšťa. Civilný sporový poriadok pripúšťa odvolanie iba voči uzneseniam taxatívne vymenovaným v ust. § 357 písm. a) až p). Proti iným rozhodnutiam odvolanie nie je prípustné. Neprípustnosť odvolania tak znamená, že zákon výslovne vylučuje možnosť rozhodnutie súdu prvej inštancie napadnúť riadnym opravným prostriedkom. Preto výpočet prípadov, v ktorých je prípustné podať odvolanie proti uzneseniu, treba považovať za taxatívny a možno ho rozšíriť len zákonom.

68. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že manžel navrhovateľky odvolaním napadol aj výrok V. rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý má charakter uznesenia (v zmysle § 162 ods. 3 CSP pokiaľ súd návrh na prerušenie konania zamietne, nerozhoduje o ňom samostatným uznesením, ale uznesenie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania bude súčasťou meritórneho rozhodnutia), ktorým boli jeho návrhy na prerušenie konania zamietnuté. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je v citovaných zákonných ustanoveniach § 357 CSP uvedené, z čoho možno vyvodiť jediný záver, že proti nemu nie je odvolanie objektívne prípustné.

69. Prípustnosť odvolania v danom prípade nezakladá ani nesprávne poučenie súdu prvej inštancie o tom, že proti predmetnému výroku rozhodnutia je prípustné odvolanie. Skutočnosť nesprávneho poučenia strán sporu o prípustnosti opravného prostriedku proti napadnutému výroku rozhodnutia zo strany súdu, nezakladá ich procesnú legitimitáciu jeho uplatnenia, keďže jeho prípustnosť je ex lege vylúčená (por. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 SŽf/47/2010 zo dňa 7. decembra 2010).

70. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolanie manžela navrhovateľky bolo podané aj proti výroku V. rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý má charakter uznesenia, proti ktorému nie je prípustné, odvolací súd toto odvolanie v súlade s § 386 písm. c) CSP odmietol bez toho, aby sa odvolaním vecne zaoberal.

71. Manžel navrhovateľky namietal aj zákonnú sudkyňu s ohľadom na jej postup a vyjadrenia v konaní, jej zaujaté správanie voči nemu (znevažovaním a poškodzovaním) a jej napomáhanie navrhovateľke.

72. Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu. Súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok (II. ÚS 71/97).

K vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania môže dôjsť buď na základe oznámenia sudcu (§ 50 CSP), alebo na návrh strany (§ 52 CSP). Obsahom práva na prerokovanie sporu (veci) pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania sporu (veci) pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie sporu nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia sporu (veci) pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

73. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Judikatúra ESLP rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahŕňajúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku (Piersach v. Belgicko - rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 1. októbra 1982). Nestrannosť sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Nestrannosť sudcu je zvyčajne definovaná ako „absencia predsudku alebo zaujatosti v konkrétnej veci“.

74. Podľa § 49 ods. 1, 2 a 3 CSP, sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie. Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

75. Strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti (§ 52 ods. 1 CSP). Ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada, v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá (§ 53 ods. 3 CSP).

76. Odvolací súd uvádza a zdôrazňuje, že meradlom pre posúdenie objektivity sudcu nemôže byť subjektívne hľadisko strany sporu/účastníka konania, ktoré je spravidla motivované rôznymi pohnútkami, ale najmä tým, že súd nekoná a nerozhoduje/ nebude rozhodovať podľa jeho predstáv. Takéto hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí strane sporu/účastníka konania a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Zákon výslovne vylučuje, aby dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu boli okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanom spore. Postupom sa rozumejú procesné úkony sudcu, vrátane rozhodnutí, a to aj vo veci samej. V postupe sudcu pri prejednávaní konkrétneho sporu sa prejavuje samotný výkon súdnictva, preto tieto okolnosti nemôžu byť samy osebe dôvodom zaujatosti sudcu. Obava (pocit) z nestrannosti nestačí na založenie dôvodných pochybností o nedostatku nezaujatosti vzhľadom na právne (ústavné i zákonné) garancie nezávislosti sudcov a zákonné povinnosti sudcov konať vo veci bez predsudkov, nezávisle a nestrane. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach, ktoré však odvolanie manžela navrhovateľky nepreukazovalo. Odvolací súd nezistil, že by okolnosti spočívajúce v postupe zákonnej sudkyne boli takého charakteru, aby ich bolo možné považovať za nezákonné a spôsobilé zakladať dôvod na námietku zaujatosti. Po vypočutí si nahrávky z pojednávania konaného dňa 27.10.2022 odvolací súd konštatuje, že zákonná sudkyňa viedla pojednávanie dôstojne, rešpektujúc procesné práva účastníkov konania, a tiež zdravotný stav manžela navrhovateľky, ku ktorému pristupovala citlivo, jej vyjadrenia voči účastníkov boli slušné, jasné a zrozumiteľné, opakovane manželovi navrhovateľky kľudným spôsobom vysvetľovala podstatu konania o rozvod manželstva a zároveň mu poskytla viac ako dostatočný priestor na kladenie otázok navrhovateľke. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že výhrady manžela navrhovateľky vo vzťahu k zákonnej sudkyňi neboli opodstatnené.

77. Vo vzťahu k námietke manžela navrhovateľky, že zápisnica o pojednávaní zo dňa 27.10.2022 je v rozpore so zvukovým záznamom odvolací súd uvádza, že táto je nedôvodná. Priebeh pojednávania sa zaznamenáva podľa § 98 a § 99 CSP a ak to súd považuje za vhodné a účelné, spisuje sa o procesných úkonoch aj zápisnica. V zápisnici sa najmä označí prejednávaná vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh procesného úkonu a uvedie sa podstatný obsah prednesov a výroky rozhodnutia. Spravidla sa do zápisnice zapíše alebo nadiktuje len podstatný obsah výpovedí a prednesov. Po vypočutí si nahrávky z pojednávania konaného dňa 27.10.2022 a oboznámením sa so zápisnicou o pojednávaní odvolací súd nemohol dospieť k tomu záveru, že by zápisnica o pojednávaní bola v rozpore so zvukovým záznamom, keďže zápisnica o pojednávaní nemá byť doslovným prepisom zvukovej nahrávky, čo ani zákon nevyžaduje.

78. Nenáležitá je odvolacia námietka manžela navrhovateľky, že pojednávanie konané dňa 10.10.2024 bolo nelegitímne. Manžel navrhovateľky bol preukázateľne na toto pojednávanie predvolaný, pričom predvolanie na pojednávanie mu bolo na základe jeho žiadosti zaslané aj na ním uvedenú elektronickú adresu dňa 19.08.2024 a v zmysle ust. § 105 ods. 2 sa písomnosť súdu sa považuje za doručeníu po troch dňoch od jej odoslania, aj keď ju adresát neprečítal. Reakcia manžela navrhovateľky deň pred vytýčeným pojednávaním jasne dokazuje to, že o nariadenom pojednávaní vedomosť mal, keď svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlňoval niekoľkými emailovými podaniami, pričom o odročenie pojednávania nepožiadaval.

Pokiaľ sa manžel navrhovateľky domnieval, že pojednávanie sa nemalo konať z dôvodu, že nebolo rozhodnuté o jeho žiadosti na prerušenie rozvodového konania do rozhodnutia súdu o jeho návrhu na vyslovenie, že manželstvo nevzniklo k tomu odvolací súd uvádza, že konania vedené na súde prvej inštancie, v ktorých sa manžel navrhovateľky domáhal toho, aby súd vyslovil, že manželstvo nevzniklo, boli právoplatne zastavené ešte pred konaním tohto pojednávania (konanie vedené pod sp. zn. 3Pc/30/2023 bolo zastavené uznesením č. k. 3Pc/30/2023-27 zo dňa 25.01.2024, právoplatným dňa 26.06.2024 a konanie vedené pod sp. zn. 59Pc/24/2024 bolo zastavené uznesením č. k. 59Pc/24/2024-28 zo dňa 24.05.2024, právoplatným dňa 10.07.2024). Postupu súdu prvej inštancie, ktorý o zamietnutí návrhu na prerušenie konania rozhodol spolu s rozhodnutím vo veci samej, s odkazom na ust. 162 ods. 3 CSP, nie je čo vytknúť.

79. Odvolateľova výhrada smerovala voči tomu, že mu boli doručené výtlačky rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré podľa jeho názoru nepredstavujú oficiálny dokument súdneho rozhodnutia a nemal k dispozícii autorizovaný súbor (opatrený elektronickým podpisom), preto nemôže mať istotu, že obsah doručených výtlačkov je úplne zhodný s obsahom autorizovaného súboru. Odvolací súd uvádza, že ak správca modulu elektronického doručovania zistil, že manžel navrhovateľky ako adresát nemá aktivovanú elektronickú schránku, tak postupoval v zmysle § 31a ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), t. j. spôsobom podľa osobitného predpisu upravujúceho konania v danej veci, a teda podľa CSP a ustanovení o doručovaní. Správca teda zabezpečil elektronický úradný dokument v listinnej podobe, ktorý pod podacím číslom S. bol podaný na doručenie na adresu manžela navrhovateľky poštovým podnikom. Z informácie o výsledku doručenia listinného rovnopisu mal odvolací súd za preukázané, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol osobne podpísaný mandátnym certifikátom zákonnej sudkyne (asice) a bol mu doručený dňa 09.12.2024. Vzhľadom na uvedené výhrada manžela navrhovateľky zostala nedôvodná.

80. Obsahom spisu mal odvolací súd za preukázané, že všetky vyjadrenia navrhovateľky a kolízneho opatrovníka boli odvolateľovi v zmysle ust. § 374 ods. 1, 3 CSP riadne doručené, čo nakoniec preukazuje aj ten fakt, že odvolateľ na ne písomne reagoval.

81. V súvislosti s požiadavkou manžela navrhovateľky na zmenu miestnej príslušnosti súdu na Krajský súd v Bratislave, alebo v prípade, ak to po organizačných zmenách v súdnictve nie je možné, o pojednávanie tejto veci (pri ponechaní veci Krajskému súdu v Trnave) v rámci tohto odvolacieho konania v Bratislave odvolací súd uvádza, že od 1. júna 2023 je v zmysle § 3 ods. 5 písm. b) CMP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Nitre príslušný Krajský súd v Trnave, pričom krajský súd príslušný podľa odseku 5 uskutoční pojednávanie, ak bolo nariadené, v pojednávacej miestnosti toho krajského súdu, v ktorého obvode je sídlo okresného súdu, proti ktorého rozhodnutiu bolo podané odvolanie. V predmetnej veci však funkčne príslušný odvolací súd (Krajský súd v Trnave) rozhodol postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, preto požiadavka manžela navrhovateľky zostala bezpredmetná.

82. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., IV. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, vo výroku III. ho podľa § 388 CSP čiastočne zmenil a zároveň odvolanie manžela navrhovateľky voči výroku V. podľa § 386 písm. c) CSP odmietol.

83. Ďalšie argumenty manžela navrhovateľky odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nepodstatné, nespôsobilé ovplyvniť posúdenie veci, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ

rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009).

84. Civilný mimosporový poriadok v ustanovení § 52 upravuje základnú zásadu náhrady trov konania v mimosporovom procese, podľa ktorej žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon v nasledujúcich ustanoveniach neupravuje inak. O povinnosti nahradiť trovy konania (pokiaľ nejde o trovy konania štátu) rozhoduje súd len na návrh oprávneného účastníka (§ 57 CMP). Všeobecné pravidlo, podľa ktorého si každý z účastníkov platí trovy konania sám (§ 49 CMP) a žiaden z nich nemá ani nárok na ich náhradu od iného účastníka, je prelomené v dvoch prípadoch. V prvom prípade náhradu trov konania možno priznať, ak to ustanovuje zákon, a to v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať (§ 53 CMP), a v druhom prípade vo všetkých konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé (§ 55 CMP). Ak nie sú splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 53 alebo § 55 CMP, súd v meritórnom rozhodnutí rozhodne o trovách tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (§ 52 CMP).

V prejednávanej veci nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z aplikácie ustanovenia § 52 CMP. O náhrade trov konania vzhľadom na vyššie uvedené teoretické východiská, odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto (prvoinštančného a odvolacieho) konania.

85. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).